

unfoldingWord® Hebrew Bible

v3.0.0

Proverbs

unfoldingWord® Hebrew Bible

Copyright © 2022 by unfoldingWord

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

unfoldingWord® is a registered trademark of unfoldingWord. Use of the unfoldingWord name or logo requires the written permission of unfoldingWord. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the unfoldingWord® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the unfoldingWord® trademark.

On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by unfoldingWord is available from unfoldingword.org/uhb”. You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify unfoldingWord regarding your translation of this work, please contact us at unfoldingword.org/contact/.

The unfoldingWord® Hebrew Bible is based on the Open Scriptures Hebrew Bible, from <https://github.com/openscriptures/morphhb>, which is made available under the Creative Commons Attribution 4.0 International License. You may see the changes that we made at <https://git.door43.org/unfoldingWord/uhb>.

Table of Contents

Proverbs	4
Proverbs 1	4
Proverbs 2	4
Proverbs 3	4
Proverbs 4	5
Proverbs 5	5
Proverbs 6	5
Proverbs 7	6
Proverbs 8	6
Proverbs 9	7
Proverbs 10	7
Proverbs 11	8
Proverbs 12	8
Proverbs 13	8
Proverbs 14	9
Proverbs 15	9
Proverbs 16	10
Proverbs 17	10
Proverbs 18	11
Proverbs 19	11
Proverbs 20	11
Proverbs 21	12
Proverbs 22	12
Proverbs 23	13
Proverbs 24	13
Proverbs 25	14
Proverbs 26	14
Proverbs 27	14
Proverbs 28	15
Proverbs 29	15
Proverbs 30	16
Proverbs 31	16

Proverbs

מְשָׁלֵי שְׁלֹמֹה בְּיָדוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: ¹ ¹
² לְדַעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר לְהַבִּין אִמְרֵי בִינָה:
³ לְקַחַת מוֹסֵר הַשְׂכָּל צָדֵק וּמִשְׁפָּט וּמִי־שָׁרִים:
⁴ לַתֵּת לַפְתָּאִים עֲרֻמָּה לְנֹעַר דַּעַת וּמִזְמָה:
⁵ יִשְׁמַע חָכָם וַיִּסָּפֶה לָקַח וַיִּנְבֹּן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה:
⁶ לְהַבִּין מֶשֶׁל וּמְלִיצָה דְּבָרֵי חֲכָמִים וַחֲדִידָתָם:
⁷ יִרְאֶת יְהוָה רֹאשִׁית דַּעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר
שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אֲבִיךָ וְאַל- ⁸ אֲוִילִים בְּזוֹ:פ
כִּי | לֹוִית חֵן הֵם לְרֹאשׁוֹ ⁹ תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ:
בְּנֵי אִם-יִפְתּוּד חֲטָאִים ¹⁰ וְעֲנָקִים לְגִרְוֹתֶיךָ:
אִם-יֵאמְרוּ לָכֵה אֶתְנוּ נֶאֱרָבָה לָהֶם ¹¹ אֶל־תִּבָּא:
נִבְלָעִם כְּשֹׁאוֹל חַיִּים ¹² נִצְפָּנָה לִנְקֹוֹ חֲנָם:
כִּלְהֲנוֹן יִקְרַע נִמְצָא ¹³ וְתַמִּימִים כִּי־יִרְדִּי בּוֹר:
גִּוְרָלֶךְ תִּפְּלִל בְּתוֹכָנוּ כִּי־ ¹⁴ נִמְלֵא בְּתִינוּ שָׁלָל:
בְּנֵי אֶל־תִּלָּךְ בְּדֶרֶךְ אֲתָם ¹⁵ אֶחָד יִהְיֶה לְכָלֵנוּ:
כִּי רִגְלֵיהֶם לְרַע יִרְצוּ ¹⁶ מִנֶּעַ וְגִלְדֵּם מִנְּתִיבָתָם:
כִּי־חֲנָם מִזֹּרֶה הִרְשֵׁת ¹⁷ וַיִּמְהָרוּ לְשֹׁפְדֵם:
וְהֵם לְדָמָם יֵאָרְבוּ ¹⁸ בְּעֵינֵי כָל־בָּעַל כְּנָף:
כֵּן אַרְחוֹת כָּל־בָּעַץ בָּעַץ ¹⁹ יִצְפְּנוּ לְנִפְשָׁתָם:
חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנֶה ²⁰ אֶת־נִפְשׁ בְּעָלֶיךָ יִקַּח:פ
בְּרֹאשׁ הַמִּדָּת תִּקְרָא ²¹ בְּרַחְבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ:
עַד- ²² בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בַּעִיר אִמְרֶיהָ תֵּאמַר:
מָתִי | פְּתִיחַ תִּאֲהָבוּ פְּתִי וּלְצִיִּם לְצוֹן חֲמִדּוֹ לָהֶם
תִּשְׁוֹבוּ לְתוֹכְחָתִי ²³ וְכִסִּילִים יִשְׁנֹאוּ־דַעַת:
הִנֵּה אֲבִיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹרִיעָה דְּבָרִי אֶתְכֶם:
יַעַן קִרְאתִי וְתִמְאָנוּ נְטִיתִי יָדִי וְאִין מִקְשִׁיב: ²⁴
וּתִפְרָעוּ כָל־עֲצָתִי וְתוֹכְחָתִי לֹא אֲבִיתֶם: ²⁵
גַּם־אֲנִי בְּאִידְכֶם אֲשַׁחֵק אֲלַעַץ בְּבֹא פְחָדְכֶם: ²⁶
פְּחָדְכֶם וְאִידְכֶם כְּסוּפָה ¹ בְּבֹא כִשְׁאוֹה | ²⁷
אֲזִי יִקְרָאֲנִי ²⁸ יֵאָתֶה בְּבֹא עָלֵיכֶם צָרָה וְצוּקָה:
תַּחַת כִּי- ²⁹ וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְרֵנִי וְלֹא יִמְצָאֲנִי:
לֹא־אֲבֹן ³⁰ שְׁנֹאוֹ דַּעַת וַיִּרְאֶת יְהוָה לֹא בָחָרוּ:
וַיִּאֲכָלוּ מִפְּרִי ³¹ לְעֲצָתִי נֹאצֹו כָּל־תוֹכְחָתִי:
כִּי מִשׁוּבָת ³² דְּרָכָם וּמִמַּעֲצָתֵיהֶם יִשְׁבְּעוּ:
פְּתִיחַם תִּהְרָגֶם וּשְׁלֹת כְּסִילִים תִּאֲבָדֶם:
וּשְׁמַע לִי יִשְׁכַּן־בְּטַח וְשֹׁאֲנִן מִפְּחָד רָעָה:פ ³³

בְּנֵי אִם־תִּקַּח אִמְרֵי וּמִצּוֹתֵי תִצְפֹּן ¹ ²
לְהִקְשִׁיב לְחֲכָמָה אֲזַנְךָ תִּטֵּה לְבָבְךָ ² אֶתְךָ:
כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַבּוּנָה תִתֵּן ³ לְתַבּוּנָה:
אִם־תִּבְקֹשֶׁנָּה כִּכְסָף וְכִמְטָמוֹנִים ⁴ קוֹלְךָ:
אֲזִי תִבִּין יִרְאֶת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים ⁵ תַּחֲפֹשֶׁנָּה:
כִּי־יִהְיֶה יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּיֹו דַעַת ⁶ תִּמְצָא:
לְיִשְׁרָיִם תוֹשִׁיָה מִגֵּן לְהִלְכִי ² וּצִפֹּן ⁷ וּתַבּוּנָה:
³ לְנֹצֵר אַרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ חֲסִידוֹ ⁸ תֵּם:
אֲזִי תִבִּין צָדֵק וּמִשְׁפָּט וּמִי־שָׁרִים כָּל- ⁹ יִשְׁמַר:
כִּי־תִבְנוֹא חֲכָמָה בְּלִבְךָ וְדַעַת ¹⁰ מַעֲגַל־טוֹב:
מִזְמָה תִשְׁמַר עָלֶיךָ תַבּוּנָה ¹¹ לְנִפְשְׁךָ יִנָּעֶם:
לְהַצִּילֶךְ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר ¹² תִּנְצֹרְכָה:
הַעֲזִיבִים אַרְחוֹת יִשְׂרָאֵל לִלְכֹּת ¹³ תַּהֲפֹכוֹת:
הֵשֶׁן מַחִים לַעֲשׂוֹת רָע יִגְּלִלוּ ¹⁴ בְּדֶרֶךְ־חֲשָׁד:
אֲשֶׁר אַרְחוֹתֵיהֶם עֲקָשִׁים ¹⁵ בְּתַהֲפֹכוֹת רָע:
לְהַצִּילֶךְ מֵאֲשֶׁה זָרָה ¹⁶ וְנִלְוִזִים בְּמַעֲגָלוֹתָם:
הַעֲזִיבֵת אֶלּוֹף ¹⁷ מִנְּכַרְיָה אִמְרֶיהָ הַחֲלִיקָה:
כִּי שָׁחָה ¹⁸ נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שָׁכְחָה:
כָּל- ¹⁹ אֶל־מֹות בֵּיתָהּ וְאֶל־רִפְּאִים מַעֲגָלֶתֶיהָ:
בָּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא־יִשַּׁע יִגּוּ אַרְחוֹת חַיִּים:
לְמַעַן תִּלָּךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאַרְחוֹת צַדִּיקִים ²⁰
כִּי־יִשְׁרָיִם יִשְׁכְּנוּ אֶרֶץ וְתַמִּימִים ²¹ תִּשְׁמַר:
וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִכְרְתוּ וּבֹגְדִים ²² יִנְתְּרוּ בָּהּ:
יִסְחוּ מִמֶּנָּה:פ

בְּנֵי תּוֹרַתִי אֶל־תִּשְׁכַּח וּמִצּוֹתֵי יִצַּר ¹ ³
כִּי אֶרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשְׁלוֹם ² לָבָד:
חֶסֶד וְאֱמֹת אֶל־יַעֲזֹבֶךָ קִשְׁרָם עַל- ³ יוֹסִיפוּ לָךְ:
וּמִצָּאִי־חַן ⁴ גִּרְוֹתֶיךָ כְּתִבָּם עַל־לִוֵּחַ לָבָד:
בְּטַח אֶל- ⁵ וּשְׁכַל־טוֹב בַּעֲיֵנִי אֱלֹהִים וְאָדָם:פ
בְּכָל- ⁶ יְהוָה בְּכָל־לִבְךָ וְאֶל־בִּינְתְךָ אֶל־תִּשָּׁעַן:
אֶל־תִּהְיֶה ⁷ דֶּרֶכְךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישֹׁר אַרְחוֹתֶיךָ:
רִפְאוֹת ⁸ חָכָם בַּעֲיֵנֶיךָ יִרְאֵה אֶת־יְהוָה וְסוֹר מָרַע:
כִּבְדֵּךְ אֶת־יְהוָה ⁹ תִּהְיֶה לְשִׁיבָה וְשִׁקּוֹי לְעֲצָמוֹתֶיךָ:
וְיִמְלֵאוּ ¹⁰ מִהוֹנָה וּמִרְאשִׁית כָּל־תַּבּוּאוֹתֶיךָ:
מוֹסֵר ¹¹ אֶסְמִיךָ שִׁבְעָה וְתִירֹשׁ יִקְבֶּיךָ יִפְרָצוּ:פ
יְהוָה בְּנֵי אֶל־תִּמְאָס וְאֶל־תִּקַּץ בְּתוֹכְחָתוֹ:
כִּי אֶת אֲשֶׁר יֵאָהֵב יְהוָה יוֹכִיחַ וְכֹאֵב אֶת־בֶּן ¹²
אֲשֶׁרִי אָדָם מִצָּא חֲכָמָה וְאָדָם יִפְּקֵךְ ¹³ יִרְצָה:
כִּי טוֹב סִחָרָה מִסִּחֲר־כֶּסֶף וּמִחֲרוֹץ ¹⁴ תַבּוּנָה:

כִּי לָחֲמוּ לָחֶם ¹⁷ 9 שְׁנָתָם אִם־לֹא יִכְשׁוּלוּ:
וְאַחַר צְדִיקִים ¹⁸ 18 רָשָׁע וַיֵּין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ:
בְּרָךְ ¹⁹ 19 כְּאֹרֶן נֶגְהָ הוֹלֵךְ וְאֹרֶן עַד־נִכְּחֹן הַיּוֹם:
בְּנֵי ²⁰ 20 רָשָׁעִים כְּאֶפְלָה לֹא יִדְעוּ בְּמָה יִכְשׁוּלוּ:
אֶל־יִלְיוּ ²¹ 21 לְדַבְּרֵי הַקְּשִׁיבָה לְאִמְרֵי הַט־אֲזָנָה:
כִּי־חַיִּים הֵם ²² 22 מַעֲיִינֶיךָ שְׁמֶרֶם בְּתוֹךְ לִבְבְּךָ:
מִכֹּל־מִשְׁמֶר ²³ 23 לְמַצְאֵיהֶם וְלִכְל־בִּשְׁרוֹ מִרְפָּא:
הֶסֶר מִמֶּךָ ²⁴ 24 נֹצֵר לִבְךָ כִּי־מָמְנוּ תוֹצֵאוֹת חַיִּים:
עֲקֻשׁוֹת פֶּה וְלִזְוֹת שְׁפָתַיִם הִרְחַק מִמֶּךָ:
עֵינֶיךָ לִנְכַּח יִבְיטוּ וְעַפְעָפֶיךָ יִיָּשְׁרוּ נִגְדֶּךָ: ²⁵ 25
אֶל־ ²⁷ 27 פֶּלֶס מַעְגַּל רִגְלֶךָ וְכִלְדָּרְכֶיךָ יִכְנוּ: ²⁶ 26
תַּט־יָמִין וּשְׂמֹאל הֶסֶר רִגְלֶךָ מֵרַע:

בְּנֵי לִחְכַּמְתִּי הַקְּשִׁיבָה לְתַבּוּנָתִי ¹ 5
לְשֹׁמֵר מִזְמוֹת וְדַעַת שְׁפָתֶיךָ יִנְצְרוּ: ² 2 הַט־אֲזָנָה:
כִּי נִפְתַּת תִּטְפְּנָה שְׁפָתִי זֶרֶה וְחֶלֶק מִשְׁמֵן ³ 3
וְאַחֲרִיתָהּ מֶרֶה כְּלַעְנָה חֹדֶה כְּחֶרֶב ⁴ 4 חֶכְמָה:
רַגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מוֹת שְׂאֹל צַעְדֶּיהָ ⁵ 5 פִּיּוֹת:
אֶחָד חַיִּים פֶּן־תִּפְלֹס נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ ⁶ 6 יִתְמַכּוּ:
וַעֲתָה בָנִים שְׁמַעוּ־לִי וְאַל־תִּסּוּרוּ ⁷ 7 לֹא תִדַּע:
פֶּן־תִּתֵּן מַעְלִיהָ דֶּרֶךְךָ וְאַל־תִּקְרַב ⁸ 8 מֵאִמְרֵי־פִי:
פֶּן־תִּתֵּן לְאַחֲרֵי־הַדָּבָר ⁹ 9 אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ:
פֶּן־יִשְׁבְּעוּ זָרִים כַּחֲךָ ¹⁰ 10 וְשִׁנְתֶיךָ לְאִכְזָרִי:
וְנִהְיֶינָה בְּאַחֲרִיתֶךָ ¹¹ 11 וְעֲצָבֶיךָ בְּבֵית נִכְרִי:
וְאִמְרָתִי אֵיךְ שִׁנְאָתִי ¹² 12 בְּכָל־זֶרַע בְּשָׂרָךְ וּשְׂאֵרָךְ:
וְלֹא־שְׁמַעְתִּי בְּקוֹל ¹³ 13 מוֹסֵר וְתוֹכַחַת נֶאֱזָן לִבִּי:
כְּמַעֵט ¹⁴ 14 מוֹרִי וְלִמְלַמְדִּי לֹא־הִטִּיתִי אָזְנִי:
שְׁתַּה־מַּיִם ¹⁵ 15 הִיטִיתִי בְּכָל־רַע בְּתוֹךְ קֶהֱל וְעַדָּה:
יִפְנוּצוּ מַעֲיִנְתֶיךָ ¹⁶ 16 מִבּוֹרֶךְ וְנִזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶץ:
יִהְיוּ־לָךְ לִבְבְּךָ ¹⁷ 17 תוֹצֵה בְּרַחְבוֹת פְּלִגְיָמַיִם:
יִהְיֶימָקוֹרֶךָ בְּרוּךְ וּשְׂמֹחַ ¹⁸ 18 וְאֵין לְזָרִים אֶתָּה:
אֵילָת אֲהַבִּים וַיַּעַל־תַּחֲנוּן ¹⁹ 19 מֵאֲשֶׁת נְעוּרֶךָ:
דִּדְיָה יְרוּךְ בְּכָל־עֵצ בְּאֲהַבְתָּהּ תִּשְׁגָּה תִּמְיֵד:
וְלִמָּה תִּשְׁגָּה בְּנֵי בִזְרָה וְתַחֲבֹק חֵק נִכְרִיהָ: ²⁰ 20
כִּי נִכַּח | עֵינֵי יְהוָה דֹּרְכֵי־אִישׁ וְכֹל־ ²¹ 21
עוֹנוֹתָיו יִלְכְּדוּ אֶת־ ²² 22 מַעְגְּלָתוֹ מִפְּלֶס:
הוּא יָמוֹת ²³ 23 הַרְשָׁע וּבְחַבְלֵי חֲטָאתוֹ יִתְמָךְ:
בְּאֵין מוֹסֵר וּבָרַב אוֹלָתוֹ יִשְׁגָּה:
פֶּן־

בְּנֵי אִם־עֲרֵבֶת לְרַעַךְ תִּקְעֶת לִזְרָ ¹ 6
נוֹקֶשֶׁת בְּאִמְרֵי־פִיךָ לְלִכְדֹּת בְּאִמְרֵי־ ² 2 כְּפִיךָ:

וְכִלְחָפְצֶיךָ ⁴ 4 יִקְרָה הִיא מִפְּנִיִּם ¹⁵ 15 תְּבוֹאָתָהּ:
אֶרֶךְ יָמִים בְּיָמֶיהָ בְּשִׂמְלֹאֶלָהּ ¹⁶ 16 לֹא יִשְׁוּ־בָהּ:
דֹּרְכֶיהָ דֹּרְכֵי־נָעִם וְכֹל־ ¹⁷ 17 עֶשֶׂר וְכָבוֹד:
עֵץ־חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים ¹⁸ 18 נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם:
יְהוָה בְּחֶכְמָה יִסֹּד־ ¹⁹ 19 בָּהּ וְתִמְכֶּיהָ מֵאֲשֶׁר־פֶּן־
בְּדַעַתוֹ תִּהְיוּמוֹת ²⁰ 20 אֶרֶץ כּוֹנֵן שְׂמַיִם בְּתַבּוּנָהּ:
בְּנֵי אֶל־יִלְיוּ ²¹ 21 נִבְקְעוּ וּשְׁחָקִים יִרְעֻפוּ־טָל:
וַיְהִי חַיִּים ²² 22 מַעֲיִינֶיךָ נֹצֵר תִּשְׁלִיָה וּמִזְמָה:
אִזְ תִּלְךָ לִבְטַח דֶּרֶכְךָ ²³ 23 לְנִפְשֶׁךָ וְחוֹן לְגִרְגְּרֹתֶיךָ:
אִם־תִּשְׁכַּח לֹא־תִפְחָד ²⁴ 24 וְרִגְלֶךָ לֹא תִגְוֶה:
אֶל־תִּירָא מִפֶּחַד ²⁵ 25 וְשִׁכְבְּתָ וְעֲרַבָה שְׁנֵתָךְ:
כִּי־יְהוָה ²⁶ 26 פֶּתַח־וּמִשְׁאֵת רָשָׁעִים כִּי תִבָּא:
אֶל־תִּמְנַע־ ²⁷ 27 יְהִיָּה בְּכֶסֶלְךָ וְשֹׁמֵר רִגְלֶךָ מִלְכָּד:
לַעֲשׂוֹת: ⁵ 5 טוֹב מִבְּעָלְיוֹ בְּהִיּוֹת לֹאֵל יָדֶיךָ
לֶךְ וְשׁוּב וּמַחֲרֵ אֶתָּן ⁶ 6 אֶל־תֹּאמַר לְרַעֲיָךְ | ²⁸ 28
אֶל־תִּחַרְשׁ עַל־רַעְיָרְעָה וְהוּא־ ²⁹ 29 וַיֵּשׁ אֶתָּה:
עַם־אָדָם ⁷ 7 אֶל־תִּרְוֹב ³⁰ 30 יוֹשֵׁב לִבְטַח אֶתָּה:
אֶל־תִּקְנָא בְּאִישׁ ³¹ 31 חֲנָם אִם־לֹא גִמְלָרְעָה:
כִּי תוֹעֲבַת ³² 32 חֲמָס וְאַל־תִּבְחֹר בְּכִלְדָּרְכֶיךָ:
מֵאֲרַת יְהוָה ³³ 33 יְהוָה נִלְוֹז וְאֶת־יִשְׂרָאֵל סוּדוֹ:
אִם־לִלְצִים ³⁴ 34 בְּבֵית רָשָׁע וְנֹה צְדִיקִים יִבְרָךְ:
כְּבוֹד חֲכָמִים ³⁵ 35 יִתְחַדֵּן: ⁸ 8 הוּא־יִלְיָץ וְלַעֲנִיִּים
יִנְחָלוּ וְכַסִּילִים מֵרִים קָלוּן־פֶּן־

שָׁמְעוּ בָנִים מוֹסֵר אֶב וְהַקְּשִׁיבוּ ¹ 4
כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תְּוֹרָתִי ² 2 לְדַעַת בֵּינָה:
כִּי־בֵן הִיטִיתִי לְאֶבֶיךָ וַיִּחַיֵּד לִפְנֵי ³ 3 אֶל־תַּעֲזָבוּ:
וַיִּרְנֵי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרִי לִבְךָ שְׁמֹר ⁴ 4 אִמִּי:
קִנְיָה חֲכָמָה קִנְיָה בִּינָה אֶל־ ⁵ 5 מִצְוֹתֵי וְחִיָּה:
אֶל־תַּעֲזָבָהּ ⁶ 6 תִּשְׁכַּח וְאַל־תִּטֹּשׁ מֵאִמְרֵי־פִי:
רֵאשִׁית חֲכָמָה קִנְיָה ⁷ 7 וְתִשְׁמָרָךְ אֲהַבָהּ וְתִצְרָךְ:
סִלְסִלָהּ ⁸ 8 חֲכָמָה וּבְכָל־לִנְיָנֶיךָ קִנְיָה בִּינָה:
תִּתֵּן לְרֹאשֶׁךָ ⁹ 9 וְתִרְוֹמָמֶךָ תִּכְבֹּדֶךָ כִּי תַחֲבִקְנָהּ:
שָׁמַע בְּנֵי ¹⁰ 10 לִוְיִיתִיחַן עֲטָרַת תִּפְאָרֶת תִּמְגְּנָהּ:
בְּדֶרֶךְ ¹¹ 11 וְקַח אִמְרֵי וַיִּרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים:
חֲכָמָה הִרְתֶּיךָ הִדְרִכְתֶּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יִשְׂרָאֵל:
בְּלִכְתְּךָ לֹא־יִצֵּר צַעֲדֶךָ וְאִם־תִּרְוֹץ לֹא תִפְשָׁל: ¹² 12
הַחֲזֹק בְּמוֹסֵר אֶל־תִּרְפָּה לְצָרָה כִּי־הִיא חַיִּיךָ: ¹³ 13
בְּאֶרֶח רָשָׁעִים אֶל־תִּבְטָא וְאַל־תִּאשָׁר בְּדֶרֶךְ ¹⁴ 14
פֶּרַעְהוּ אֶל־תַּעֲבֹר־בּוֹ שְׁטָה מַעְלִיו ¹⁵ 15 רָעִים:
כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יִרְעוּ וְנִגְזְלָה ¹⁶ 16 וְעָבּוֹר:

עשה זאת אפוא | בלי והנצל כִּי באת ³ פִּידִי:
 אל-תתן ⁴ בכף-רעך לך הַתְּרַפָּס וְרֹהַב רַעֲיִדִי:
 הַנִּצֵּל כַּצְבִּי ⁵ שְׁנֵה לַעֲיִינִי וְתַנּוּמָה לַעֲפַעְפִּי:
 לך-אַל-נִמְלָה עֲצָל ⁶ מִיָּד וְכַצְפּוֹר מִיָּד יִקְוֶשׁ:
 אֲשֶׁר אֵין-לָהּ קֶצֶץ שֹׁטֵר ⁷ רֹאֵה דְרָכֶיהָ וְחֶכֶם:
 תִּכְנֶן בַּקִּיץ לַחֲמָה אֲגִרָה בַּקִּיֹּץ ⁸ וּמִשָּׁל:
 עַד-מָתִי עֲצָל | תִּשְׁכַּב מְתִי תִקּוּם ⁹ מֵאֲכֹלָה:
 מַעֲט שָׁנוֹת מַעֲט תַּנּוּמוֹת מַעֲט | ¹⁰ מִשֶּׁ נָתַד:
 וּבֹא-כִמְהָלָךְ רֹאשֶׁךָ ¹¹ חֲבֹק יָדַיִם לִשְׁכָּב:
 אָדָם בְּלִיעַל אִישׁ אֲנוֹן ¹² וּמַחֲסֹרֶךְ כָּאִישׁ מִגֹּן:
 קוֹרֵץ בְּעֵינָיו מִלֵּל בְּרָגְלוֹ ¹³ הוֹלֵךְ עֲקֻשׁוֹת פֹּה:
 תַּהֲפֹכֹת | בְּלִבּוֹ חֲרָשׁ רָע ¹⁴ מֵרָה בְּאֶצְבָּעָתָיו:
 עַל-כֵּן פִּתְאֹם ¹⁵ יִשָּׁלַח: ¹⁰ בְּכֹל-עֵת מַדִּינִים
 שֹׁשׁ- ¹⁶ יִבּוֹא אִידוֹ פֶּתַע יֵשׁ בָּר וְאֵין מִרְפָּא:
 עֵינָיִם ¹⁷ הֵנָּה שָׁנָא יִהְיֶה וְשָׁבַע תוֹעֲבוֹת נִפְשׁוֹ:
 לֵב ¹⁸ רְמוֹת לְשׁוֹן שֶׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם-נִקְיִי:
 חֲרָשׁ מַחֲשָׁבוֹת אֲנוֹן רִגְלִים מְמַהֲרֹת לְרוּץ לְרָעָה:
 יִפִּיחַ כְּזָבִים עַד שֶׁקֶר וּמִשָּׁלַח מִדִּינִים בֵּין ¹⁹
 נֹצֵר בְּנֵי מִצּוֹת אֲבִיד וְאַל-תִּטָּשׁ ²⁰ אֲחֵיהֶם:
 קִשְׁרָם עַל-לִבְךָ תִּמְכֹּד עֲנָדָם עַל- ²¹ תוֹרַת אֲמֶךְ:
 בַּהֲתַלְכְּךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשֹׁכֶבְךָ ²² גִּרְגָּרְתְּךָ:
 כִּי נָר ²³ תִּשְׁמֹר עֲלֶיךָ וְהִקְיֹצוֹת הִיא תִּשְׁיַחְךָ:
 מִצּוֹה וְתוֹרָה אֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תוֹכְחוֹת מוֹסֵר:
 לְשֹׁמֵר מֵאֲשֶׁת רָע מִחֻלָּקוֹת לְשׁוֹן נִכְרִיָּה: ²⁴
 אֶל-תִּחְמַד יִפְיָה בִּלְבָבְךָ וְאַל-תִּקְחָהּ ²⁵
 כִּי בַעַד-אֲשֶׁר זֹנָה עַד-כִּכָּר לָחֶם ²⁶ בַּעֲפַעְפִּיהָ:
 הִיחַתָּה ²⁷ וְאִשֶּׁת אִישׁ נִפֶּשׁ יִקְרָה תִּצּוֹד:
 אִם- ²⁸ אִישׁ אִשׁ בְּחִיקוֹ וּבִגְדָיו לֹא תִשָּׁרְפָנָה:
 יִהְיֶה אִישׁ עַל-הַנְּחָלִים וְרִגְלָיו לֹא תִכְנִינָה:
 כֵּן הָבָא אֶל-אִשֶּׁת רַעְיָהּ לֹא יִנָּקָה כֹּל-הַנִּגָּע ²⁹
 לֹא-יִבְזוּ לַגִּבּוֹר כִּי יִגְנוֹב לְמֵלֵא לְפָשׁוֹ כִּי ³⁰ בָּה:
 וְנִמְצָא יִשְׁלֵם שְׁבַע-תַּיִם אֶת-כֹּל-הוֹן ³¹ יָרַעֵב:
 נֶאֱפָה אִשָּׁה חֹסֶר-לֵב מִשְׁחִית לְפָשׁוֹ ³² בֵּיתָהּ יִתֵּן:
 נִגְעֵי-וִקְלוֹן יִמְצָא וְחֹרְפָתוֹ לֹא ³³ הוּא יַעֲשֶׂנָה:
 כִּי-קִנְיָהּ חֲמַת-גִּבּוֹר וְלֹא-יִחְמֹל ³⁴ תִּמְחָה:
 לֹא-יִשָּׂא פָנָי כֹּל-כֹּפֶר וְלֹא-יֵאבֹה ³⁵ בֵּינוֹם נֶקֶם:
 כִּי תִרְבֶּה-שָׂחָד:
 פ

7 ¹ בְּנֵי שֹׁמֵר אֲמָרִי וּמִצּוֹתֵי תִצְפֹּן אֶתְךָ:

2 שֹׁמֵר מִצּוֹתֵי וְחִיָּה וְתוֹרָתִי כָּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ:

3 קִשְׁרָם עַל-אֶצְבָּעָתְךָ כְּתָבָם עַל-לִיּוֹחַ לְבָבְךָ:

אֲמַר לַחֲכָמָה אֲחֹתִי אֶת וּמִדַּע לִבִּינָה תִקְרָא: ⁴
 לְשֹׁמֵר מֵאֲשֶׁר זָרָה מִנְּכַרְיָה אֲמָרִיהָ ⁵
 כִּי בַחֲלוֹן בֵּיתִי בַעַד אֲשַׁנְבִּי ⁶ הַחֲלִיקָה:
 וְאִרְא בַּפִּתְאִים אֲבִינָה בְּבָנִים נֶעַר ⁷ נִשְׁקָפְתִּי:
 עֹבֵר בְּשׁוּק אֲצִל פִּנָּה וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ ⁸ חֹסֶר-לֵב:
 בְּנִשְׁף-בַּעֲרֵב יוֹם בְּאִישׁוֹן לִילָה וְאַפְלָה: ⁹ יַצְעֵד:
 וְהֵנָּה אֲשֶׁר לִקְרֹאתָ שִׁית זֹנָה וְנִצְרַת לָב: ¹⁰
 הַמִּיָּה הִיא וְסִרְתָּ בְּבֵיתָהּ לֹא-יִשְׁכְּנוּ ¹¹
 פָּעַם | בַּחוּץ פָּעַם בְּרַחוּבוֹת וְאַצֵּל ¹² רִגְלִיהָ:
 וְהַחֲזִיקָה בּוֹ וְנִשְׁקָה-לּוֹ ¹³ כֹּל-פִּנָּה תֹאֲרֵב:
 זִבְתִּי שְׁלָמִים עָלִי ¹⁴ הַעֲזָה פִּנָּה וְתֹאמַר לוֹ:
 עַל-כֵּן יִצְאָתִי לִקְרֹאתְךָ ¹⁵ הָיִם שְׁלָמָתִי נְדָרִי:
 מִרְבֵּדִים רַבְדָּתִי ¹⁶ לְשֹׁחַר פִּנָּה וְאַמְצָאָךְ:
 נִפְתִּי מִשְׁכָּבִי ¹⁷ עֲרֵשִׁי חֲטִיבוֹת אֶטוֹן מִצָּרִים:
 לָכֵה נִרְוָה יָדַיִם עַד- ¹⁸ מֵר אֶהְלִים וְקִנְמָנוּ:
 כִּי אֵין הָאִישׁ ¹⁹ הַבֹּקֵר לְתַעֲלֹסָה בְּאֶהְבִּים:
 צִרּוֹר-הַכֶּסֶף ²⁰ בְּבֵיתוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ מִרְחוּק:
 הַטָּתוֹ ²¹ לִקְחָה בִידּוֹ לַיּוֹם הַכֶּסֶף יִבֹּא בֵיתוֹ:
 הוֹלֵךְ ²² בְּרֵב לִקְחָה בַּחֲלֵק שְׁפָתֶיהָ תִּדְיַחְנוּ:
 אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם כְּשׁוֹר אֶל-טִבַּח יִבּוֹא וְכַעֲכֵס אֶל-
 עַד יִפְלַח חֵץ כְּבִדּוֹ כְּמַהֲרָ צִפּוֹר ²³ מוֹסֵר אֹוִיל:
 וְעַתָּה ²⁴ אֶל-פֶּחַ וְלֹא-יִדַּע כִּי-בִנְפִשׁוֹ הוּא:
 אֶל- ²⁵ בָּנִים שִׁמְעוּ-לִי וְהִקְשִׁיבוּ לְאֲמָרֵי-פִי:
 יִשָּׁט אֶל-דְּרָכֶיהָ לִבְךָ אֶל-תִּתַּע בְּנִתִּיבוֹתֶיהָ:
 כִּי-רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וְעֲצָמִים כֹּל- ²⁶
 דְּרָכֶי שְׂאוֹל בֵּיתָהּ יִרְדּוֹת אֶל-חֲדָרֶי- ²⁷ הָרָגִיהָ:
 מוֹת:
 פ

8 ¹ הִלְאִי-חֲכָמָה תִקְרָא וְתִבּוֹנָה תִתֵּן:

בְּרֹאשׁ-מְרוֹמִים עַל-יֶדְדֶּךָ בֵּית נְתִיבוֹת ² קוֹלָה:
 לִידִשְׁעָרִים לְפִי-קָרַת מְבוֹא פִתְחִים ³ נִצְבָּה:
 אֲלֵיכֶם אִשִּׁים אֲקָרָא וְקוֹלִי אֶל-בְּנֵי ⁴ תִרְנָה:
 הַבִּינוּ פִתְאִים עֲרָמָה וְכִסְיִלִּים הַבִּינוּ ⁵ אָדָם:
 שִׁמְעוּ כִּי-נִגִּידִים אֲדַבֵּר וּמִפֶּתַח שְׁפָתִי ⁶ לָב:
 כִּי-אֲמַת יִהְיֶה חֶכֶם וְתוֹעֲבַת שְׁפָתִי ⁷ מִיִּשְׁרָיִם:
 בַּצֵּדֶק כֹּל-אֲמָרֵי-פִי אֵין בָּהֶם נִפְתָּל ⁸ רָשָׁע:
 כֹּלם נִכְחִים לִמְבִּין וְיִשְׁרָיִם לִמְצָאִי ⁹ וְעֵקֶשׁ:
 קַחוּ-מוֹסֵרִי וְאַל-כֶּסֶף וְדַעַת מַחֲרוּץ ¹⁰ דַּעַת:
 כִּי-טוֹבָה חֲכָמָה מִפְּנִינִים וְכֹל- ¹¹ נִבְחָר:
 אֲנִי-חֲכָמָה שִׁכְנָתִי ¹² חֲפִצִּים לֹא יִשְׁוּיָבָה:
 יִרְאֵת יְהוָה ¹³ עֲרָמָה וְדַעַת מְזֻמּוֹת אֲמָצָא:

שָׁנָאת רַע יִצְאָה וְגֵאוֹן | וְדָרַךְ רַע וּפִי תִהְפְּכוֹת
לִי־עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי **14** שָׁנָאתִי:
כִּי מַלְכִּים יִמְלְכוּ וְרוֹזְנִים יִחַקְקוּ **15** גְּבוּרָה:
כִּי שָׂרִים יִשְׁאוּ וְנָדִיבִים כָּל־שִׁפְטִי **16** צֶדֶק:
אֶהָב וּמִשְׁחִרִי **11** אֲנִי אֶהְבִּיה **17** צֶדֶק:
עֲשֶׂר־וּכְבוֹד אֶתִּי הֵנוּן עֲתִק וְצִדְקָה: **18** יִמְצְאוּנִי:
טוֹב פְּרִי מִחֲרוֹץ וּמִפֶּן וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף **19**
בְּאֶרֶץ־צִדְקָה אֶהְלֵךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת **20** נִבְחָר:
לְהִנָּחִיל אֶהְבִּי | יֵשׁ וְאַצְרִיתֵיהֶם **21** מִשְׁפָּט:
יְהוָה קִנְנִי רֹאשִׁית דְּרָכֹו דָּרְכֹו קָדֶם **22** אֲמַלֵּא: פֶּ
מְעוֹלָם נִסְכָּתִי מֵרֹאשׁ **23** מִפְּעֻלֹי מֵאֵז:
בְּאֵין־תִּהְיֶמוֹת חוֹלְלָתִי בְּאֵין **24** מִקְדָּמִי־אֶרֶץ:
בְּטָרִם הָרִים הִטְבַּעוּ **25** מְעִינֹת נִכְבְּדִי־מִים:
עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ **26** לִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלְלָתִי:
בְּהִכִּינוּ שָׁמַיִם **27** וְחוּצוֹת וְרֹאשׁ עֲפָרוֹת תִּבְלִי:
בְּאַמְצֹו **28** שָׁם אֲנִי בְּחוּקֹו חוּג עַל־פְּנֵי תְּהוֹם:
בְּשׁוּמוֹ **29** שְׁחָקִים מִמַּעַל בְּעִזּוֹ עִינֹת תְּהוֹם:
לִים | חָקֹו וּמִים לֹא יַעֲבְרוּ־פִיו בְּחוּקֹו מוֹסְדִי
וְאַהֲיָה אֲצִלֹו אֲמוֹן וְאַהֲיָה שְׁעָשָׂעִים **30** אֶרֶץ:
מִשְׁחָקָת **31** יוֹם | יוֹם מִשְׁחָקָת לִפְנֵיו בְּכָל־עֵת:
וְעַתָּה **32** בְּתִבְלִי אֶרֶץ וְשִׁעֲשַׁעִי אֶת־בְּנֵי אָדָם: פֶּ
שָׁמְעוּ **33** בָּנִים שָׁמְעוּ־לִי וְאַשְׁרֵי דְרָכִי יִשְׁמְרוּ:
אֲשֶׁרִי אָדָם שָׁמַעַ **34** מוֹסֵר וְחִכְמוֹ וְאַל־תִּפְרָעוּ:
לִי לִשְׁקֹךְ עַל־דִּלְתָתִי יוֹם | יוֹם לִשְׁמֹר מְזוֹנֹת
חַיִּים וַיִּפְקֹו רִצּוֹן **12** כִּי מִצְּאִי מִצְאִי **35** פֶּתַח־י:
וְחִטָּאִי חִמָּס נִפְשׁוֹ כָּל־מִשְׁנֹאִי **36** מִיָּהוּה:
אֶהָבֻ מוֹת: פֶּ

9 **1** חֲכָמוֹת בְּנִתָּה בֵּיתָה חֲצִבָּה
טְבַחְתָּ טְבַחְתָּ מִסְכָּה יֵינָה **2** עֲמוּדֶיהָ שִׁבְעָה:
שָׁלַחְתָּ נִעְרֹתֶיהָ תִּקְרָא **3** אֵף עָרְכָה שְׁלַחְנָה:
מִי־פֶתִי יִסֵּר הִנֵּה חֲסֵר־לֵב **4** עַל־נַפְלִי מִרְמֵי קֶרֶת:
לָכוּ לְחִמּוֹ בְּלַחְמִי וְשָׁתוּ בֵּינִי **5** אֲמַרְהָ לֹו:
עֲזְבוּ פִתְאִים וְחִיו וְאַשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ **6** מִסְכָּתִי:
יִסֵּר | לֵץ לִקְחָ לֹו קָלוֹן וּמוֹכִיחַ לְרֹשַׁע **7** בִּינָה:
אֶל־תִּנְכַּח לֵץ פֹּד־שִׁנְאָךְ הוֹכַח לְחֻכָּם **8** מוֹמוֹ:
תֵּן לְחֻכָּם וְיִחַפְּס־עוֹד הוֹדַע לְצִדִּיק **9** וַיֵּאָהֱבֵךְ:
תַּחֲלֵת חֲכָמָה יֵרָאֵת יְהוָה **10** וַיִּנְסָף לִקְחָ: פֶּ
כִּי־בִי יִרְבּוּ יִמִּיד **11** וְדַעַת קוֹדְשִׁים בִּינָה:
אֶס־חֲכָמָת חֲכָמָת **12** וַיִּוְסִיפוּ לְרֹשְׁנוֹת חַיִּים:
אֲשֶׁת פְּסִילוֹת הִמִּיָּה **13** לֵךְ וְלִצֵּת לְבַדְךָ תִּשָּׂא:

וַיִּשְׁבָּה לִפְתַּח בֵּיתָה **14** פֶּתַחַת וּבִל־יִדְעָה מָה:
לִקְרָא לְעַבְרֵי־דֶרֶךְ **15** עַל־כֶּסֶף מִרְמֵי קֶרֶת:
מִי־פֶתִי יִסֵּר הִנֵּה **16** הִמִּישׁ רִים אֲרָחוֹתָם:
מִים־גְּנוּבִים יִמְתְּקוּ **17** וְחֲסֵר־לֵב וְאֲמַרְהָ לֹו:
וְלֹא־יִדַּע כִּי־רָפְאִים שָׁם **18** וְלִחֻם סִתְרִים יִנָּעַם:
בְּעַמְקֵי שְׁאוֹל קִרְאִיהָ: פֶּ

מִשְׁלִי שְׁלֹמָה פ בֵּן חֲכָם יִשְׁמַח־ **1** **10**
לֹא־יִוָּעִילוּ אוֹצְרוֹת **2** אֶב וּבִן פְּסִיל תוֹגַת אֲמוֹ:
לֹא־יִרְעִיב יְהוָה **3** רֹשַׁע וְצִדְקָה תַצִּיל מִמוֹת:
רֹאשׁ עֲשָׂה **4** נֶפֶשׁ צְדִיק וְהוֹת רֹשָׁעִים יִהְדֹּף:
אֲגַר בְּקִיץ בֵּן **5** כִּף־רִמְיָה וְיָד חֲרוּצִים תַּעֲשִׂיר:
בְּרֻכּוֹת לְרֹאשׁ **6** מִשְׁפָּיל נִרְדָּם בְּקִצִּיר בֵּן מִבִּישׁ:
זָכַר צְדִיק **7** צְדִיק וּפִי רֹשָׁעִים יִכְסֶה חֲמָס:
חֲכָם־לֵב יִקַּח **8** לְבָרְכָה וְשֵׁם רֹשָׁעִים יִרְקַב:
הוֹלֵךְ בְּתֵם יִלָּךְ **9** מִצְוֹת וְאוֹיֵל שְׁפֹתִים יִלְבֹּט:
קֶרֶץ עֵין יִתֵּן **10** בְּטַח וּמַעֲקֶשׁ דְּרָכֹו יוֹדַע:
מִקְנֹו חַיִּים פִּי **11** עֲצִיבַת וְאוֹיֵל שְׁפֹתִים יִלְבֹּט:
שִׁנְאָה תַעֲוֹרֵר **12** צְדִיק וּפִי רֹשָׁעִים יִכְסֶה חֲמָס:
מִדְּנִים וְעַל כָּל־פֹּשְׁעִים תִּכְסֶה אֶהְבָּה:
בְּשִׁפְתִי נִבּוֹן תִּמְצֹא חֲכָמָה וְשִׁבְט לִגּוֹ חֲסֵר־ **13**
חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דַעַת וּפִי־אוֹיֵל מִחֲתָה **14** לֵב:
הֵנוּן עֲשִׂיר קִרְיָת עֵצֹו מִחֲתָת דָּלִים **15** קִרְבָּה:
פְּעֻלַת צְדִיק לְחַיִּים תְּבוּאָת רֹשַׁע **16** רִישָׁם:
אֶרֶץ לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוֹסֵר וְעוֹזֵב **17** לְחֻטָּאת:
מִכְסָּה שִׁנְאָה שְׁפֹתִי־שִׁקָּר **18** תוֹכַחַת מִתְּעָה:
בְּרַב דְּבָרִים לֹא **19** וּמוֹצֵא דָבָה הוּא כְּסִיל:
כֶּסֶף **20** יִחַד־לִפְשַׁע וְחֹשֶׁךְ שְׁפֹתִיו מִשְׁכִּיל:
שְׁפֹתִי **21** נִבְחָר לְשׁוֹן צְדִיק לֵב רֹשָׁעִים כְּמַעַט:
צְדִיק יִרְעוּ רַבִּים וְאוֹיֵלִים בְּחֲסֵר־לֵב מוֹתוֹ:
בְּרֻכַת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא־יִוְסָף עֲצָב **22**
כְּשִׁחוּק לְכִסִּיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחֲכָמָה **23** עֲמָה:
מְגוֹרַת רֹשַׁע הִיא תְּבוּאָתוֹ **24** לֹאִישׁ תְּבוּנָה:
כְּעַבּוֹר סוּפָה וְאֵין רֹשַׁע **25** וְתִאֲנוֹת צְדִיקִים יִתֵּן:
כְּחֶמֶץ | לֵשׁ נִים וְכַעֲשָׁן **26** וְצְדִיק יִסּוֹד עוֹלָם:
יֵרָאֵת יְהוָה **27** לְעֵינֵים כֵּן הִעֲצִל לְשִׁלְחִיו:
תוֹסִיף יָמִים וּשְׁנוֹת רֹשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה:
תוֹחֲלַת צְדִיקִים שְׁמִיחָה וְתִקְנוֹת רֹשָׁעִים **28**
מַעֲזוֹ לָתֵם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמִחֲתָה לִפְעֻלִי **29** תִּאָּבֵד:
צְדִיק לְעוֹלָם בִּלְי־מוֹט וְרֹשָׁעִים לֹא **30** אָנוּ:
פִּי־צְדִיק יִנּוֹב חֲכָמָה וּלְשׁוֹן **31** יִשְׁכְּנוּ־אֶרֶץ:

שָׁפַתִּי צָדִיק יַדְעוֹן רָצוֹן וּפִי ³² תִּהְפְּכֹת תִּפְכֶּת:
לְשׁוֹנִי תִּהְפְּכֹת:

11 ¹ מֵאֲזֵנִי מִרְמָה תֹעֲבֶת יִהְיֶה וְאָבִן ¹¹
בְּאֲזָנוֹ וַיָּבֹא קִלְוֹן וְאֶת־צִנּוּעִים ² שְׁלֵמָה רָצוֹנוֹ:
תִּמְתַּת יִשְׂרָאֵל תִּנְחַם וְסִלַּף בּוֹגְדִים ³ חֲכָמָה:
לֹא־יִזְעַל הוֹן בְּיוֹם עֲבָרָה וְצִדְקָה ⁴ ¹³ וּשְׁדָם:
צִדְקַת תְּמִים תִּיִּשֶׁר דְּרָכָו ⁵ תִּצְלִי מִמּוֹת:
צִדְקַת יִשְׂרָאֵל תִּצְלִי ⁶ וּבִרְשָׁעֵתוֹ יִפֹּל רָשָׁע:
בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֵּאבֵד ⁷ וּבִהְיוֹת בּוֹגְדִים יִלְכְּדוּ:
צָדִיק מִצְרָה ⁸ תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אֹנִים אֲבֹדָה:
בְּפֹה חֲנָף יִשְׁחַת ⁹ נִחְלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחֲתָיו:
בְּטוֹב צָדִיקִים ¹⁰ רָעָהוּ וּבִדְלַעַת צָדִיקִים יִחְלְצוּ:
בְּבִרְכַּת ¹¹ תִּצְלֵץ קִרְיָהּ וּבִאֲבָד רָשָׁעִים רָנָה:
בִּזְ- ¹² יִשְׂרָאֵל תִּרְוֶם קֶרֶת וּבְפִי רָשָׁעִים תִּהְרָס:
הוֹלֵךְ ¹³ לְרָעָהוּ חֲסֵד־לֵב וְאִישׁ תְּבוֹנוֹת יִחְרִישׁ:
רְכִיל מִגְלֵה־סוֹד וְנֶאֱמַר־רוּחַ מִכְסֵּה דְבָר:
בְּאֵין תַּחֲבִלוֹת יִפְלִעַם וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ: ¹⁴
רַע־יָרוּעַ כִּי־עָרַב זֶר וּשְׁנֵא תִקְעִים בּוֹטָח: ¹⁵
אֲשֶׁת־חַן תִּתַּמַּךְ כְּבוֹד וְלִרְצִיִּים יִתְמַכּוּ- ¹⁶
גִּמְלָה נִפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד וְעֹכֵר שְׂאֵר ¹⁷ עֲשֶׂה:
רָשָׁע עֲשֶׂה פַעַל־תִּשְׁקֹר וְזֹרַע צִדְקָה ¹⁸ אֲכֹרִי:
כִּן־צִדְקָה לַחַיִּים וּמִרְדֹּף רָעָה ¹⁹ שֹׁכֵר אָמַת:
תֹּעֲבֶת יִהְיֶה עֲקֹשִׁי־לֵב וְרָצוֹנוֹ ²⁰ לְמוֹתוֹ:
יָד לִיד לֹא־יִנְקָה רָע וְזֹרַע ²¹ תְּמִימִי דֶרֶךְ:
גִּם זֶהָב בְּאֶף חֲזִיר אֲשֶׁה ²² צָדִיקִים נִמְלֹט:
תֵּאוֹת צָדִיקִים אֲדִי־טוֹב ²³ לִפְהָ וְסִרַת טַעַם:
יֵשׁ מִפּוֹר וְנוֹסֵף עוֹד ²⁴ תִּקְנוֹת רָשָׁעִים עֲבָרָה:
נִפְש־בִּרְכָה ²⁵ וְחוֹשֵׁף מִיִּשְׂרָאֵל לְמַחֲסוֹר:
מִנֶּעַ בֶּרֶךְ יִקְבְּהוּ ²⁶ תִּדְשֵׁן וּמִרְוָה גִם־הוּא יוֹרָא:
שֹׁחַר טוֹב ²⁷ לֹאִים וּבִרְכָה לְרֹאשׁ מִשְׁבִּיר:
בּוֹטָח ²⁸ יִבְקֹשׁ רָצוֹן וְדָרַשׁ רָעָה תְּבוֹאֲנוֹ:
בַּעֲשָׂרוֹ הוּא יִפֹּל וְכַעֲלָה צָדִיקִים יִפְרָחוּ:
עוֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־רוּחַ וְעֹבֵד אֱוִיל לַחֲכָמִים־לֵב: ²⁹
פֶּרִי־צָדִיק עֵץ חַיִּים וְלִקְחָה נִפְשׁוֹת חָכָם: ³⁰
הֵן צָדִיק בְּאַרְץ יִשְׁלָם אֵף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא: ³¹

12 ¹ אֲהָב מוֹסֵר אֲהָב דֹּעַת וּשְׁנֵא ¹²
טוֹב פִּיִּק רָצוֹן מִיְהוָה וְאִישׁ ² תּוֹכַחַת בָּעֵר:
לֹא־יִכְנוֹן אָדָם בְּרָשָׁע וּשְׂרָשׁ ³ מְזֻמּוֹת יִרְשִׁיעַ:

אֲשֶׁת־חַיִל עֲטֹרַת בַּעֲלָהּ ⁴ צָדִיקִים בְּלִי־מוֹט:
מִחֻשְׁבוֹת צָדִיקִים ⁵ וּכְרָקָב בַּעֲצָמוֹתָיו מִבִּישָׁה:
דְּבָרֵי רָשָׁעִים ⁶ מִשְׁפָּט תַּחֲבִלוֹת רָשָׁעִים מִרְמָה:
הַפּוֹךְ רָשָׁעִים ⁷ אֲרַב־דָּם וּפִי יִשְׂרָאֵל יִצְלֵם:
לִפִּי־שֹׁכְלוֹ יִהְלֹל- ⁸ וְאִיִּם וּבֵית צָדִיקִים יַעֲמֵד:
טוֹב נִקְלָה וְעֹבֵד ⁹ אִישׁ וְנִעְוָה־לֵב יִהְיֶה לְבוֹז:
יֹדַע צָדִיק נִפְשׁ ¹⁰ לוֹ מִמֶּתֶכֶבֶד וְחֲסֵד־לֶחֶם:
עֹבֵד אֲדָמָתוֹ ¹¹ בְּהִמָּתּוֹ וּרְחֵמֵי רָשָׁעִים אֲכֹרִי:
חֶמֶד ¹² יִשְׁבַּע־לֶחֶם וּמִרְדֹּף רִיקִים חֲסֵד־לֵב:
בַּפֶּשַׁע ¹³ רָשָׁע מִצְוֹד רָעִים וּשְׂרָשׁ צָדִיקִים יִתֵּן:
מִפְרִי ¹⁴ שְׁפָתַיִם מוֹקֵשׁ רָע וַיִּצָּא מִצְרָה צָדִיק:
לוֹ: ¹⁴ פִּי־אִישׁ יִשְׁבַּע־טוֹב וּגְמוּלָה יְדִי־אָדָם יִשׁוּב:
דֶּרֶךְ אֱוִיל יִשָּׁר בְּעֵינָיו וְשִׁמְעַת לַעֲצָה חָכָם: ¹⁵
אֱוִיל בְּיוֹם יֹדַע כַּעֲסוֹ וְכִסָּה קִלְוֹן עָרוֹם: ¹⁶
יִפְיחַ אֱמוּנָה יִגִּיד צֶדֶק וְעַד שְׁקָרִים מִרְמָה: ¹⁷
יֵשׁ בּוֹטָה כְּמִדְקָרוֹת חֶרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים ¹⁸
שְׁפֹת־אָמַת תִּכְנוֹן לַעֲד וְעַד־אֲרִגְיָעָה ¹⁹ מִרְפָּא:
מִרְמָה בְּלִב־חֲרָשֵׁי רָע וְלִיעֲצִי ²⁰ לְשׁוֹן שְׁקָר:
לֹא־יֵאֱנָה לַצָּדִיק כְּלִיאָנוֹ ²¹ שְׁלוֹם שְׁמִחָה:
תֹּעֲבֶת יִהְיֶה שְׁפָתָיו- ²² וְרָשָׁעִים מְלֹאוֹ רָע:
אָדָם עָרוֹם כִּסָּה ²³ שְׁקָר וְעֲשִׂי אֱמוּנָה רָצוֹנוֹ:
יִדְחֻרוּצִים ²⁴ דֹּעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אֲוִלָּת:
דֹּאגָה בְּלִב־אִישׁ ²⁵ תִּמְשׁוֹל וְרִמְיָה תִּהְיֶה לְמָס:
יִתֵּר מִרְעָהוּ ²⁶ יִשְׁחַנָּה וְדָבָר טוֹב יִשְׁמַחֲנָה:
לֹא־יִחְרֹךְ רִמְיָה ²⁷ צָדִיק וְדֶרֶךְ רָשָׁעִים תִּתַּעַם:
בְּאֶרֶח־צִדְקָה ²⁸ צִידוֹ וְהוֹן־אָדָם יִקֵּר חֲרוּץ:
חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אֶל־מוֹת:

13 ¹ בֶּן חָכָם מוֹסֵר אֵב וְלֵץ לֹא־שִׁמְעַת ¹³
מִפְרִי פִי־אִישׁ יֵאָכֵל טוֹב וְנִפְשׁ בּוֹגְדִים ² גָּעָרָה:
נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נִפְשׁוֹ פֶּשַׁק שְׁפָתָיו ³ חֶמֶס:
מִתְאָנָה וְאֵין נִפְשׁוֹ עֲצָל וְנִפְשׁ ⁴ מִחֲתָה־לוֹ:
דְּבַר־שְׁקָר יִשְׁנֵא צָדִיק וְרָשָׁע ⁵ חֲרָצִים תִּדְשֵׁן:
צִדְקָה תִּצַּר תִּסְדֹּרֶךְ וְרָשָׁעָה ⁶ יִבְאִישׁ וַיִּחְפִּיר:
יֵשׁ מִתַּעֲשֶׂר וְאֵין כָּל מִתְרוֹשֵׁשׁ ⁷ תִּסְלֹף חֲטָאֵת:
כִּפֹּר נִפְש־אִישׁ עֲשֶׂהוּ וְרָשׁ לֹא־שִׁמְעַת ⁸ וְהוֹן רַב:
אוֹר־צָדִיקִים יִשְׁמַח וְנֹר רָשָׁעִים יִדְעוּ: ⁹ גָּעָרָה:
רִקְבֻזָּדוֹן יִתֵּן מִצָּה וְאֶת־נוֹעֲצִים חֲכָמָה: ¹⁰
הוֹן מִתְבַּל יִמְעֹט וּקִבֵּץ עַל־יַד יִרְבֶּה: ¹¹
תּוֹחֶלֶת מִמֶּשֶׁכָּה מִחֲלָה־לֵב וְעֵץ חַיִּים תִּאֲוָה ¹²

בֹּזֵז לְדַבֵּר יִחְבֹּל לוֹ וַיֵּרָא מַצּוֹה הוּא ¹³ בָּאָה:
תּוֹרַת חָכָם מִקּוֹר חַיִּים לְסוֹר ¹⁴ יְשָׁלֵם:
שְׂכָל־טוֹב יִתְּנֶה וְדָרֵךְ בְּגָדִים ¹⁵ מִמֶּקְשֵׁי מוֹת:
כָּל־עָרוֹם יַעֲשֶׂה בְּדַעַת וְכִסִּיל יִפְרֹשׁ ¹⁶ אֵיתָן:
מִלְּאָךְ רָשָׁע יִפֹּל בְּרַע וְצִיר אֲמוֹנִים ¹⁷ אֲוֹלֵת:
רֵישׁ וְקִלּוֹן פּוֹרֵעַ מוֹסֵר וְשׁוֹמֵר ¹⁸ מִרְפָּא:
תִּאֲוָה נִהְיָה תַעֲרֵב לִנְפֶשׁ ¹⁹ תּוֹכַחַת יִכְבֹּד:
אֶת־ ¹⁵ הַלּוֹךְ ²⁰ וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוֹר מֵרַע:
וְרָעָה כְּסִילִים יָרוּעַ: ¹⁶ חֲכָמִים וְחָכָם
חֲטָאִים תִּרְדֹּף רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים יְשָׁלֵם ²¹
טוֹב יִנְחִיל בְּנֵי־בָנִים וְצָפוֹן לְצַדִּיק חֵיל ²² טוֹב:
רַב־אֶכֶל נִיר רֹאשִׁים וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא ²³ חוּטָא:
חוּשֵׁךְ שָׁבִטוֹ שׁוֹנֵא בָנוּ וְאֶהְבֹּ ²⁴ מִשְׁפָּט:
צַדִּיק אֶכֶל לְשֹׁבַע נִפְשׁוֹ וּבִטָּן ²⁵ שִׁחְרוּ מוֹסֵר:
רָשָׁעִים תִּחְסֹר: פ

חֲכָמוֹת נָשִׁים בִּנְתָה בֵּיתָה ¹ ¹⁴
הוֹלֵךְ בִּישְׁרוֹ יֵרָא ² וְאֲוֹלֵת בִּיָּדֶיהָ תִּהְרַסֶּנּוּ:
בְּפִי־אוֹיֵל חֲטָר ³ יִהְיֶה וְנִלְוֹז דַּרְכָּיו בּוֹזָהוּ:
בְּאֵין אֱלֹפִים ⁴ גִּאֲוָה וְשִׁפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוּרֶם:
עַד אֲמוֹנִים ⁵ אֲבוֹס בָּר וְרַב־תְּבוּאוֹת בְּכַח שׁוֹר:
בְּקֶשֶׁלֶץ ⁶ לֹא יִכָּבֵד וּפִיָּח כְּזָבִים עַד שְׁקָר:
לֶךְ מִנְּגִד לֹאִישׁ ⁷ חֲכָמָה וְאֵין וְדַעַת לִנְבוֹן נִקֵּל:
חֲכָמַת עָרוֹם ⁸ כְּסִיל וּבִלְיָדָעַת שִׁפְתֵי־דַעַת:
אֲוֹלִים ⁹ הִבִּין דַּרְכּוֹ וְאֲוֹלֵת כְּסִילִים מִרְמָה:
לֵב יוֹדַע מֶרֶת ¹⁰ יִלִּץ אֲשֶׁם וּבִין יִשְׁרִים רָצוֹן:
בֵּית רָשָׁעִים ¹¹ נִפְשׁוֹ וּבִשְׁמִחָתוֹ לֹא־יִתְעַרֵּב זֹר:
יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל ¹² יֵשׁ מֵד וְאֶהֱלֵ יִשְׂרָאֵל יִפְרִיחַ:
גַּם־בִּשְׁחוֹק ¹³ לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דַּרְכֵי־מוֹת:
מִדַּרְכָּיו ¹⁴ יִכָּאֲבֵלֵב וְאַחֲרִיתָהּ שְׁמָתָה תוֹגָה:
פֶּתִי יֵאֱמִין ¹⁵ יִשְׁבַּע סוֹג לֵב וְיִמְעַלְיוֹ אִישׁ טוֹב:
חָכָם יֵרָא וְסָר ¹⁶ לְכַל־דְּבָר וְעָרוֹם יִבִּין לֹאֲשָׁרוֹ:
קִצְר־אִפִּים ¹⁷ מֵרַע וְכִסִּיל מִתַּעֲבָר וּבוֹטָח:
נִחְלוֹ ¹⁸ יַעֲשֶׂה אֲוֹלֵת וְאִישׁ מִזְמוֹת יֵשׁ נָא:
שִׁחְוֹ ¹⁹ פֶּתָאִים אֲוֹלֵת וְעָרוֹמִים יִכְתְּרוּ דַעַת:
רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים וְרָשָׁעִים עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק:
גַּם־לִרְעָהוּ יֵשׁ נָא רֶשֶׁת וְאֶהְבִּי עֲשִׂיר רַבִּים: ²⁰
אֲשָׁרִיו: ¹⁷ בּוֹז־לִרְעָהוּ חוּטָא וּמַחֲוֹנֵן עֲנִיִּים ²¹
הִלּוּא־יִתְּנוּ חֲרָשֵׁי רָע וְחִסֵּד וְאִמַּת חֲרָשֵׁי ²²
בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתֵר וּדְבַר־שִׁפְתָּיִם ²³ טוֹב:
עֲטַרַת חֲכָמִים עֲשֶׂרֶם אֲוֹלֵת ²⁴ אֶדְלִמְחִסּוֹר:

מִצִּיל נַפְשׁוֹת עַד אִמַּת וּפֶחַ ²⁵ כְּסִילִים אֲוֹלֵת:
בִּירְאָת יְהוָה מִבְּטַח־עַן ²⁶ כְּזָבִים מִרְמָה:
יִרְאֵת יְהוָה מִקּוֹר חַיִּים ²⁷ וְלִבְנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה:
בְּרַב־עַם הִדְרַת־מֶלֶךְ ²⁸ לְסוֹר מִמֶּקְשֵׁי מוֹת:
אֲרָךְ אִפִּים רַב־ ²⁹ וּבִאֲפֶס לֹא־מַחֲתֵת רְזוֹן:
חַיִּי בְּשָׂרִים ³⁰ תְּבוּנָה וּקְצֵר־רֹיחַ מְרִים אֲוֹלֵת:
עֶשֶׂק דָּל ³¹ לֵב מִרְפָּא וּרְקֵב עֲצָמוֹת קִנְיָה:
בְּרַעְתּוֹ ³² חֲרָף עֲשָׂהוּ וּמִכְבֹּדוֹ חֲנֹן אֲבִיוֹן:
בְּלֵב נְבוֹן ³³ יִדְחָה רָשָׁע וְחִסָּה בְּמוֹתוֹ צַדִּיק:
צַדִּיקָה ³⁴ תִּנּוֹחַ חֲכָמָה וּבִקְרֵב כְּסִילִים תִּדְוַע:
רְצוֹן־מֶלֶךְ ³⁵ תִּרְוֹם־גּוֹי וְחִסֵּד לְאֲמִים חֲטָאֵת:
לְעַבְדֵּי מִשְׁכָּל וְעִבְרָתוֹ תִּהְיֶה מִבִּישׁ:

מַעֲנֶה־רֶךְ יִשְׁיֵב חֲמָה וּדְבַר־עֶצֶב ¹ ¹⁵
לְשׁוֹן חֲכָמִים תִּיטִיב דַּעַת וּפִי ² יַעֲלֶה־אָף:
בְּכָל־מְקוֹם עֵינֵי יְהוָה ³ כְּסִילִים יִבִּיעַ אֲוֹלֵת:
מִרְפָּא לְשׁוֹן עַץ חַיִּים ⁴ צִפּוֹת רָעִים וְטוֹבִים:
אֲוִיל יִנָּאץ מוֹסֵר אֲבִיו ⁵ וְסִלֵּף בָּהּ שֹׁבֵר בְּרוּחַ:
בֵּית צַדִּיק חֲסֹן רַב ⁶ וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעֲרֶם:
שִׁפְתֵי חֲכָמִים יִזְרוּ ⁷ וּבִתְבוּאָת רָשָׁע נַעֲכָרַת:
זָבַח רָשָׁעִים תּוֹעֲבַת ⁸ דַּעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֹן:
תּוֹעֲבַת יְהוָה דֶּרֶךְ ⁹ יְהוָה וְתַפְלֵת יִשְׂרָאֵל רְצוֹנוֹ:
מוֹסֵר רַע לְעֶזֶב ¹⁰ רָשָׁע וּמִרְדֵּף צַדִּיקָה יֶאֱהָב:
שְׂאוּל וְאַבְדּוֹן נִגִּד ¹¹ אֲרָח שׁוֹנֵא תּוֹכַחַת יְמוֹת:
לֹא יֶאֱהָב־לֶךְ ¹² יְהוָה אֵף כִּי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם:
לֵב שֹׁמֵחַ ¹³ הוֹכֵחַ לוֹ אֶל־חֲכָמִים לֹא יִלָּךְ:
לֵב נְבוֹן ¹⁴ יֵיטֵב פְּנִים וּבַעֲצָב־תֵּלֵב רוּחַ נִכְאָה:
כְּסִילִים יִרְעָה אֲוֹלֵת: ¹⁸ יִבְקֶשׁ־דַּעַת וּפְנִי
כָּל־יָמָי עֲנֵי רָעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתָּה תִמִּיד: ¹⁵
טוֹב־מַעַט בִּירְאָת יְהוָה מֵאוֹצֵר רַב וּמִהוּמָה ¹⁶
טוֹב אֲרַחַת יֶרֶק וְאֶהְבֶּה־שֶׁם מִשׁוֹר ¹⁷ בּוֹ:
אִישׁ חֲמָה יִגְרֶה מִדּוֹן ¹⁸ אֲבוֹס וְשִׁנְאָה־בּוֹ:
דֶּרֶךְ עֶצֶל כְּמִשְׁכַּת ¹⁹ וְאֲרָךְ אִפִּים יִשְׁקִיט רִיב:
בֶּן חָכָם יִשְׁמַח־ ²⁰ חֲדָק וְאֲרָח יִשְׂרָאֵל סִלְלָה:
אֲוֹלֵת שְׁמָתָה ²¹ אֶב וְכִסִּיל אָדָם בּוֹזָה אִמּוֹ:
הַפֵּר ²² לְחִסְר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יִשְׂרָאֵל־לִכְתָּ:
מִחֻשְׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבִרְבַּע יוֹעֲצִים תִּקּוּם:
שְׁמָתָה לֹא־יֵשׁ בְּמַעֲנֶה־פִּיּוֹ וְדִבָּר בַּעֲתוֹ מֵה־ ²³
אֲרָח חַיִּים לְמַעַלָּה לְמִשְׁכָּל לְמַעַן סוֹר ²⁴ טוֹב:
בֵּית גִּאִים יִסַּח | יְהוָה וְיִצֹּב ²⁵ מִשׁ אֹל מִטָּה:
תּוֹעֲבַת יְהוָה מִחֻשְׁבוֹת רַע ²⁶ גְּבוּל אֶלְמָנָה:

עֲבַר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בּוֹצֵעַ ²⁷ וְטְהוֹרִים אֲמַרְיָנָעִם:
 לֵב צָדִיק יִהְיֶה לְעֹנֹת ²⁸ וְשׁוֹנֵא מִתְּנֵת יַחֲיָה:
 רְחוֹק יִהְיֶה ²⁹ וּפִי רָשָׁעִים יִבְיַע רְעוֹת:
 מֵאוֹר- ³⁰ מְרַשָּׁעִים וּתְפִלַּת צָדִיקִים יִשְׁמַע:
 עֵינַיִם יִשְׁמַח־לֵב שְׂמוּעָה טוֹבָה תִּדְשׁ וְעֵצָם:
 אֲזַן שֹׁמֵעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקָרֵב חֲכָמִים ³¹
 פּוֹרֵעַ מוֹסֵר מוֹאֵס נִפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ ³² תִּלְיִן:
 יִרְאֵת יִהְיֶה מוֹסֵר חֲכָמָה ³³ תּוֹכַחַת קִנְיָה לֵב:
 וּלְפָנָי כְּבוֹד עֲנוּה:

¹ ¹⁶ לְאָדָם מְעַרְכֵי־לֵב וּמִיָּהוּה מַעֲנֶה
 כְּלִי־דִרְכֵי־אִישׁ וְזֶךְ בְּעֵינָיו וְתִכְן רוּחוֹת ² לְשׁוֹן:
 גֹּל אֶל־יָהוּה מַעֲשִׂיךְ וְיִכְנֹנו מִחֹשֶׁבֶת־יָדֶיךָ: ³ יִהְיֶה:
 כָּל פֶּעַל יִהְיֶה לְמַעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לַיּוֹם רָעָה: ⁴
 תּוֹעֲבַת יִהְיֶה כָּל־גְּבוּהַ־לֵּב יָד לֵיד לֹא יִנְקָה: ⁵
 בַּחֲסֵד וְאַמֶּת יִכְפֹּר עוֹן וּבִירְאֵת יִהְיֶה סוֹר ⁶
 בִּרְצוֹנָתוֹ יִהְיֶה דִרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו ⁷ מֵרַע:
 טוֹב־מַעַס בְּצִדְקָה מֵרַב תְּבוֹאוֹת ⁸ יִשְׁלֵם אֹתוֹ:
 לֵב אָדָם יִחֹשֶׁב דֶּרֶכּוֹ וְיִהְיֶה יָכִין ⁹ בְּלֹא מִשְׁפָּט:
 קֶסֶם | עַל־שִׁפְתֵי־מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא ¹⁰ צִדְדוֹ:
 פֶּלֶס | וּמֵאֲזִנִּי מִשְׁפָּט לִיָּהוּה ¹¹ יִמְעַל־פִּיו:
 תּוֹעֲבַת מַלְכִּים ¹² מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אֲבִי־כִסִּי:
 רִצּוֹן ¹³ עֲשׂוֹת רָשָׁע כִּי בְצִדְקָה יִכּוֹן כֶּסֶף:
 מַלְכִּים שֹׁפְטֵי־צִדֵּק וְדָבָר יִשְׁרִים יֵאָהֵב:
 חֲמַת־מֶלֶךְ מִלְּאֲכִי־מוֹת וְאִישׁ חֲכָם יִכְפָּרְנָה: ¹⁴
 בְּאוֹר־פָּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וְרִצּוֹנוֹ קָעֵב מִלְּקוֹשׁ: ¹⁵
 קִנְיַת־חֲכָמָה מֵהַטּוֹב מִחֲרוֹץ וּקְנוֹת בִּינָה ¹⁶
 מִסֵּלֶת יִשְׁרִים סוֹר מֵרַע שֹׁמֵר ¹⁷ נִבְחָר מִכֶּסֶף:
 לְפָנֵי־שֹׁבֵר גֵּאוֹן וּלְפָנֵי ¹⁸ נִפְשׁוֹ נֹצֵר דֶּרֶכּוֹ:
 טוֹב שְׁפִלְרוּחַ אֶת־עֵנִיִּים ¹⁹ כֹּשׁ לֹזֵן גְּבוּהַ רוּחַ:
 מִשְׁכִּיל עַל־דָּבָר ²⁰ מִחֲלֵק שִׁלָּל אֶת־גֵּאִים: ¹⁹
 לְחֻכְמֵ־לֵב ²¹ יִמְצָא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בִּיהוּה אֲשֶׁר־יוֹ:
 מִקּוֹר ²² יִקְרָא נִבּוֹן וּמִתֵּק שֹׁפְטִים יִסִּיף לִקְחַ:
 לֵב ²³ חַיִּים שֹׁכֵל בְּעֵלְיוֹ וּמוֹסֵר אוֹלִים אוֹלֵת:
 חֲכָם יִשְׁכִּיל פִּיָּהוּ וְעַל־שִׁפְתָיו יִסִּיף לִקְחַ:
 צוּף־דָּבֵשׁ אֲמַרְיָנָעִם מִתּוֹק לְנִפְשׁ וּמִרְפָּא ²⁴
 יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשָּׁר לְפָנֵי־אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ ²⁵ לְעֵצָם:
 נִפְשׁ עֲמַל עֲמָלָה לֹא כִּי־אֶכֶף ²⁶ דִּרְכֵי־מוֹת:
 אִישׁ בְּלִיעַל כִּנְיָה רָעָה וְעַל־ ²⁷ עֲלִיו פִּיָּהוּ:
 אִישׁ תְּהַפְּכוֹת ²⁸ כָּאֵשׁ צָרְבֶת: ²⁰ שִׁפְתָיו
 אִישׁ חֲמָס ²⁹ יִשְׁלַח מִדּוֹן וְנִרְגָּז מִפָּרִיד אֶל־וֹף:

עֲצָה ³⁰ יִפְתָּה רָעָהוּ וְהוֹלִיכֹה בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב:
 עֵינָיו לֹחֶשֶׁב תְּהַפְּכוֹת קֶרֶן שִׁפְתָיו כָּל־הָ רָעָה:
 עֲטָרַת תְּפָאֶרֶת שִׁיבָה בְּדֶרֶךְ צִדְקָה תִּמְצָא: ³¹
 טוֹב אֶרֶךְ אֲפִים מִגִּבּוֹר וּמִשָּׁל בְּרוּחוֹ מִלְּכָד ³²
 בַּחֲיָק יוֹטֵל אֶת־הַגּוֹרֵל וּמִיָּהוּה כָּל־ ³³ עִיר:
 מִשְׁפָּטוֹ:

¹ ¹⁷ טוֹב פֶּת חֲרֻבָה וְשְׁלוּה־בָה
 עֲבַד־מִשְׁכָּל יִמְשַׁל ² מִבֵּית מֶלֶא וּבַחֲיָרִיב:
 מִצְרָף ³ בְּבֹן מִבִּישׁ וּבִתְנוּף אֲחִים יִחֲלֵק נִחְלָה:
 מֵרַע ⁴ לְכֶסֶף וְכוֹר לְזֹהֵב וּבִתְנוּ לְבוֹת יִהְיֶה:
 מִקְשִׁיב עַל־שִׁפְת־אֹן שֶׁקֶר מִזִּין עַל־לְשׁוֹן הוֹת:
 לַעֲג לָרֶשׁ חֲרָף עֲשֵׂהוּ שִׁמְח לֹא־יִנְקָה: ⁵
 עֲטָרַת זָקִינִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם: ⁶
 לֹא־נֵאוּהָ לְנִבֵּל שֹׁפְטֵי־תֹר אֶף כִּי־לְנָדִיב ⁷
 אֲבָרְחוֹן הַשְּׁחָד בְּעֵינָיו בְּעֵלְיוֹ אֶל־ ⁸ שֹׁפְטֵי־שֶׁקֶר:
 מִכְסֶּה־פֶשַׁע מִבְּקֶשׁ ⁹ כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יִשְׁכִּיל:
 תַּחַת ¹⁰ אֶהֱבֶה וְשִׁנָּה בְּדָבָר מִפָּרִיד אֶל־וֹף:
 אֲדִי־מֵרִי ¹¹ גַּעֲרָה בְּמִבִּין מִהֲכּוֹת כֶּסֶל מֵאָה:
 פָּנוּשׁ דֵּב ¹² יִבְקֹשׁ־רַע וּמִלְּאָף אֲכֹזְרִי יִשְׁלַח־בוֹ:
 מִשְׁיָב רָעָה ¹³ שִׁכּוֹל בְּאִישׁ וְאֶל־כֶּסֶל בְּאוֹלֵתוֹ:
 רָעָה מִבֵּיתוֹ: ²¹ תַּחַת טוֹבָה לֹא־תִמְשֵׁשׁ
 פּוֹטֵר מֵיָם רֵאשִׁית מִדּוֹן וּלְפָנֵי הַתְּגַלֵּעַ הָרִיב ¹⁴
 מִצְדִּיק רָשָׁע וּמִרְשִׁיעַ צָדִיק תּוֹעֲבַת ¹⁵ נָטוּשׁ:
 לְמַהֲיָה מִחִיר בִּיד־כֶּסֶל ¹⁶ יִהְיֶה גַם־שִׁנְיָהִם:
 בְּכִלְעֵת אֶהֱב הָרַע ¹⁷ לְקִנְיֹת חֲכָמָה וְלִב־אִין:
 אָדָם חֲסֵר־לֵב תּוֹקֵעַ כֶּף ¹⁸ וְאֵחַ לְצָרָה יוֹלֵד:
 אֶהֱב פֶשַׁע אֶהֱב ¹⁹ עֶרֶב עֲרֻבָה לְפָנֵי רָעָהוּ:
 עֶקֶשׁ־לֵב ²⁰ מִצָּה מִגְּבִיָּה פִתְחוֹ מִבְּקֶשׁ־שֹׁבֵר:
 לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנִהַפֵּךְ בְּלִשׁוֹנוֹ יְפוֹל בְּרָעָה:
 יֵלֵד כֶּסֶל לְתוֹנֶה לֹא וְלֹא־יִשְׁמַח אֲבִי נִבֵּל: ²¹
 לֵב שִׁמְח יִיטֵב גִּהָה וְרוּחַ לִכְאֹה תִיבֶשׁ־גִּרָם: ²²
 שֶׁחָד מִחִיק רָשָׁע יִקַּח לְהַטּוֹת אֲרָחוֹת ²³
 אֶת־פָּנָיו מִבִּין חֲכָמָה וְעֵינָיו כֶּסֶל ²⁴ מִשְׁפָּט:
 כָּעֵס לֹאֲבִיו בֶּן כֶּסֶל וּמִמֶּר ²⁵ בִּקְצֵה־אֶרֶץ:
 גַּם עֲנוּשׁ לְצָדִיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת ²⁶ לְיוֹלְדָתוֹ:
 חוֹשֵׁף אֲמַרְיוֹ יוֹדֵעַ דַּעַת ²⁷ נְדִיבִים עַל־יִשָּׁר:
 גַּם אוֹיֵל מִחֲרִישׁ ²⁸ אִישׁ תְּבוּנָה: ²² וּקְרִירוּחַ
 חֲכָם יִחֹשֶׁב אֵטֵם שֹׁפְטֵיו נִבּוֹן:

נהם כפפיר ¹² אפן ותפארתו עבר על־פשע:
הות לאביו ¹³ זעף מלך וכטל על־עשב רצונו:
בית והון ¹⁴ בן כסיל ודלף טרד מדיני אשׁה:
עצלה ¹⁵ נחלת אבות ומיהזה אשׁה משכלת:
שמר ¹⁶ תפיל תרדמה ונפש רמיה תרעב:
²⁶ מצוה שמר נפשו בזה דרכיו יומת:
מלוה יהוה חונן דל וגמלו ישלם־לו: ¹⁷
יסר בנך כי־יש תקוה ואל־המיתו אל־תשא ¹⁸
נשא ענשׁ כי אם־ ²⁷ גרל־חמה ¹⁹ נפשך:
שמע עצה וקבל מוסר ²⁰ תציל ועוד תוסף:
רבות מחשבות ²¹ למען תחכם באחרייתך:
תאות ²² בלב־איש ועצת יהוה היא תקום:
יראת ²³ אדם חסדו וטוב־רש מאיש כזב:
טמן ²⁴ יהוה לחיים ושבע לליו בל־יפקד רע:
עצל ידו בצלחת גס־אל־פיהו לא ישיבנה:
לץ תכה ופתי יערם והוכים לנבון יבין ²⁵
משדד־אב יברית אם בן מביש ²⁶ דעת:
חדל־בני לשמע מוסר לשגות ²⁷ ומחפיר:
עד בליעל לליו משפט ופי ²⁸ מאמר־דעת:
נכוננו ללצים שפטים ²⁹ רשעים יבלע־און:
ומהלמות לגו כסילים:

לץ היין המה שכר וכל־שגה בו ¹ ²⁰

נהם כפפיר אימת מלך מתעברו ² לא יחכם:
כבוד לאיש שבת מריב וכל־ ³ חוטא נפשו:
²⁸ מחורף עצל לא־יחרש ישאל ⁴ אויל ותגלע:
מים עמקים עצה בלב־איש ⁵ בקציר ואין:
רב־אדם יקרא איש ⁶ ואיש תבונה ידלנה:
מתהלך בתמו ⁷ חסדו ואיש אמונים מי ימצא:
מלך יושב על־כסא־ ⁸ צדיק אשרי בניו אחריו:
מי־יאמר זכיתי לבי ⁹ דין מזרה בעיניו כל־רע:
אבן ואבן איפה ואיפה ¹⁰ טהרתי מחטאתי:
גם במעלליו ¹¹ תועבת יהוה גם־שניהם:
און ¹² יתנכר־נער אסור ואם־ישר פעלו:
שמעת ועין ראה יהוה עשה גם־שניהם:
אל־תאהב שנה פו־תורש פקח עיניך שבע־ ¹³
רע רע יאמר הקונה ואזל לו אן ¹⁴ לחם:
יש זהב ורב־פנינים וכלי יקר ¹⁵ תהלל:
לקח־בגדו כי־ערב זר ובעד ¹⁶ שפתי־דעת:
ערב לאיש לחם שקר ¹⁷ חבלהו: ²⁹ נכרים
מחשבות בעצה ¹⁸ ואחר ימלא־פיהו חצץ:

לתאוה יבקש נפרד בכל־ ¹ ¹⁸

לא־יחפץ כסיל בתבונה כי ² תושיה יתגלע:
בבוא־רשע בא גס־בז ³ אס־בהתגלות לבו:
מים עמקים דברי פי־איש ⁴ ועם־קלון חרפה:
שאת פני־רשע לא־ ⁵ נחל נבע מקור חכמה:
שפתי כסיל ⁶ טוב להטות צדיק במשפט:
פי־כסיל ⁷ יבאו בריב ופיו למהלמות יקרא:
דברי נרגן ⁸ מחתה־לו ושפתי מוקש נפשו:
גם מתרפה ⁹ כמתלהמים והם ירדו חדרי־בטן:
מגדל־עז ¹⁰ במלאכתו אח הוא לבצל משחית:
הון עשיר ¹¹ שם יהוה בוי־רוץ צדיק ונשגב:
לפני־ ¹² קרית עזו וכחומה נשגבה במשכיתו:
שבר יגבה לב־איש ולפני כבוד ענוה:
משיב דבר בטרם ישמע אולת היא־לו ¹³
רוח־איש יכלכל מחלהו ורוח ¹⁴ וכלמה:
לב נבון יקנה־דעת ואון ¹⁵ נכאה מי יש אנה:
מתן אדם ירחיב לו ¹⁶ חכמים תבקש־דעת:
צדיק הראשון בריבו ¹⁷ ולפני גדלים ינחנו:
מדינים ישבית ¹⁸ וחקרו: ²³ יבאר־עוהו
אח נפשע ¹⁹ הגורל ובין עצומים יפריד:
כברית ארמון: ²⁴ מקרית־עז ומדונים
מפרי פי־איש תשבע בטנו תבואת שפתי ²⁰
מות וחיים ביד־לשון ואהביה יאכל ²¹ ישבע:
מצא אשׁה מצא טוב ויפק רצון ²² פריה:
תחנונים ידבר־רש ועשיר יענה ²³ מיהוה:
איש רעים להתרעע ויש אהב דבק ²⁴ עזות:
מאח:

טוב־רש הולך בתמו מעקש ¹ ¹⁹

גם בלא־דעת נפש לא־ ² שפתי והוא כסיל:
אולת אדם תסלף ³ טוב ואץ ברגלים חוטא:
הון יסיף רעים ⁴ דרכו ועל־יהוה יזעף לבו:
עד שקרים לא ינקה ⁵ רבים ודל מרעהו יפרד:
רבים יחלו פני־נדיב ⁶ ויפיה כזבים לא ימלט:
כל אח־ירש שנאהו ⁷ וכל־חרע לאיש מתן:
אף כי מרעהו רחקו ממנו מרדף אמרים לא־
קנה־לב אהב נפשו שמר תבונה ⁸ ²⁵ המה:
עד שקרים לא ינקה ויפיה ⁹ למצא־טוב:
לא־נאוה לכסיל תענוג אף ¹⁰ כזבים יאבד: פ
שכל אדם האריך ¹¹ כי־לעבד | משל בשרים:

גולה־סוד ¹⁹ תכון ובתחבולות עשה מלחמה:
הולך רכיל ולפתה שפתיו לא תתערב:
²⁰ מקלל אביו ואמו ידעך נורא באישון
בראשנה ³¹ נחלה מבחלת ²¹ חשך:
אל־תאמר אשלמה־רע ²² ואחריתה לא תברך:
תועבת יהוה אבן ²³ קנה ליהוה וישע לך:
מיהוה ²⁴ ואבן ומאזני מרמה לא־טוב:
מוקש ²⁵ מצעדי־גבר ואדם מה־יבין ורפו:
מזרה ²⁶ אדם ילע קדש ואחר נדרים לבקר:
נר ²⁷ רשעים מלך חכם וישב עליהם אופן:
חסד ²⁸ יהוה נשמת אדם חפש כל־חדרי־בטן:
ואמת יצרו־מלך וסעד בחסד פסאז:
תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה: ²⁹
ברע ומכות חדרי־ ³² חברות פצע תמריק ³⁰
בטן:

¹ פלגי־מים לב־מלך ביד־יהוה ²¹
כל־דרך־איש ישר ² על־כל־אשר יחפץ יטנו:
עשה צדקה ומשפט ³ בעיניו ותכן לבות יהוה:
רוס־עינים ורחב־לב נר ⁴ נבחר ליהוה מזבח:
מחשבות חרוץ אדל־מותר ⁵ רשעים חטאת:
פעל אוצרות בלשון ⁶ וכל־אץ אדל־מחסור:
שד־רשעים ⁷ שקר הקל נדף מבקש־ימות:
הפכפך דרך ⁸ יגורם כי מאנו לעשות משפט:
טוב לשבת על־פנת ⁹ איש וזר וזך ישר פעלו:
נפש רשע ¹⁰ גג מאשת מדינים ובית חבר:
בענש־לץ ¹¹ אותה־רע לא־יחן בעיניו רעהו:
יחכם־פתי ובהשכל לַחכם יקח־דעת:
משכיל צדיק לבית רשע מסלף רשעים ¹²
אטם אָנוּ מזעקת־דל גס־הוא יקרא ¹³ לרע:
מתן בסתר יכפה־אף ונחמד בחק ¹⁴ ולא יענה:
שמחה לצדיק עשות משפט ¹⁵ חמה עזה:
אדם תועה מדרך ¹⁶ ומחנה לפעלי אָנוּ:
איש מחסור ¹⁷ השכל בקהל רפאים ינוח:
כפר ¹⁸ אהב שמחה אהב יי־ושמן לא יעשיר:
טוב שבת ¹⁹ לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד:
וקעס: ³³ בארץ־מדבר מאשת מדונים
אוצר | נחמד ושמן בונה חכם וכסיל אדם ²⁰
רדף צדקה וחסד ימצא חיים ²¹ יבל־ענו:
עיר גברים עלה חכם ויִרד עץ ²² צדקה וכבוד:
שמר פיו ולשונו שמר מצרות ²³ מבטחה:

וד יהיר לץ שמו עושה בעברת ודון: ²⁴ נפשו:
תאות עצל תמיתנו כי־מאנו ידיו לעשות: ²⁵
כל־היום התאנה תאנה וצדיק יתן ולא ²⁶
זבח רשעים תועבה אף כי־בזמה ²⁷ יחשך:
עד־כזבים יאבד ואיש שומע לנצח ²⁸ יביאנו:
העז איש רשע בפניו וישר הוא | ²⁹ ידבר:
אין חכמה ואין תבונה ³⁰ ³⁵ דרכיו: ³⁴ יכין
סוס מוכן ליום ³¹ ואין עצה לנגד יהוה: פ
מלחמה וליהוה התשועה:

נבחר שם מעשר רב מכסף ¹ ²²
עשיר ורש נפגשו עשה כלם ² ומזהב חן טוב:
ופתלים ³⁶ ערום | ראה רעה ויסתר ³ יהוה:
עקב ענה יראת יהוה עשר ⁴ עברו ונענשו:
צנים פחים בדרך עקש שומר ⁵ וכבוד וחקים:
חנף לנער על־פי דרכו גם ⁶ נפשו ירחק מהם:
עשיר ברשים ⁷ כי־יזקין לא־יסור ממנה:
זורע עולה ⁸ ימשול ועבד לזה לאיש מלוה:
טוב־עין ⁹ ושבת עברתו יכלה: ³⁷ יקצור־און
גרש לץ ¹⁰ הוא יברך כי־ינתן מלחמו לדל:
אהב טהור־לב ¹¹ ויצא מדון וישבת דין וקלון:
עיני יהוה נצרו ¹² חן שפתיו רעהו מלך: ³⁸
אמר עצל ארי בחוץ ¹³ דעת ויסלף דברי בגד:
שותה עמקה פי זרות ¹⁴ בתוך רחבות ארצח:
אולת קשורה ¹⁵ ³⁹ ועום יהוה יפול־שם:
עשק ¹⁶ בלב־נער שבט מוסר ירחיקנה ממנו:
דל להרבנות לו נתן לעשיר אדל־מחסור:
הט אונף ושמע דברי חכמים ולבף תשית ¹⁷
כי־נעים כי־תשמרם בבטנך יכנו ¹⁸ לדעתיו:
להיות ביהוה מבטחך ¹⁹ יחדו על־שפתיו:
הלא כתבתי לך ²⁰ הודעתיו היום אף־אתה:
להודיעך קשט ²¹ במועצת ודעת: ⁴⁰ שלשום
אמרי אמת להשיב אמרים אמת לשלחיו: פ
אל־תגזל־דל כי דל־הוא ואל־תדכא עני ²²
כי־יהוה יריב ריבם וקבע את־ ²³ בש־ער:
אל־תתרע את־בעל אף ואת־ ²⁴ קבעיהם נפש:
⁴¹ פִּתְּאֵלֶּךָ ארחתו ²⁵ איש חמות לא תבוא:
אל־תהי בתקע־כף ²⁶ ולקחת מוקש לנפשך:
אם־אין לך לשלם למה ²⁷ בערבים מש־אות:
אל־תסג גבול עולם ²⁸ יקח משכבך מתחתיו:
חזית איש | מהיר ²⁹ אשר עשו אבותיו:

חליתי הַלְמוֹנִי בַל־יָדַעְתִּי מָתִי אֶקִּיץ אוֹסִיף
אֲבַקְשׁוּנו עוֹד:

בְּמִלְאֲכָתּוֹ לִפְנֵי־מַלְכִּים יִתְיַצֵּב בַּל־יִתְיַצֵּב לִפְנֵי
חֲשָׁשִׁים: פ

אֶל־תִּקְנָא בְּאֻנְשֵׁי רַעָה וְאַל־ ¹24

כִּי־שָׂד יִהְיֶה לָבֶם ² לְהִיּוֹת אִתָּם: ³25 תִּתְּנוּ
בְּחֻמָּה יִבְנֶה בֵּית ⁴ וְעָמַל שְׁפָתֵיהֶם תִּדְבָּרֶנָּה:
וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלְאוּ כָל־ ⁵ וּבִתְבוּנָה יִתְכַּוֵּן:
גְּבִרְחָכֶם בַּעֲזוֹ וְאִישׁ־דַּעַת ⁶ הוּן יִקָּר וְנָעִים:
כִּי בִתְחַבְלוֹת תַּעֲשֶׂה־לָךְ מִלְחָמָה ⁷ מֵאִמְצִי־כַח:
רֵאמוֹת לְאוֹיֵל חֻמּוֹת ⁸ וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ:
מִחֶשֶׁב לְהִרְעֵ לֹא בַעַל־ ⁹ בֶּשֶׁר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ:
וְמֵת אֹנֶלֶת חֲטָאת וְתוֹעֵבָת ¹⁰ מִזְמוֹת יִקְרָאוּ:
הַתְּרַפִּית בְּיוֹם צָרָה צָר כְּחֻכָּה: ¹¹10 לְאִדָּם לֵץ:
הִצֵּל לְקַחְתִּים לַמּוֹת וּמָטִים לְהָרֹג אִם־ ¹²11
כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יִדְעֻנוּ זֶה הָלֹא־ ¹³12 תַּחֲשׂוּד:
תִּכֵּן לְבוֹת | הוּא־יִבִּין וְנִצֵּר נִפְשָׁךְ הוּא יִדַּע
אֲכַל־בְּנֵי דָבֶשׁ כִּי־ ¹⁴13 וְהַשִּׁיב לְאִדָּם כְּפָעֵלוֹ:
כֵּן | דַּעָה חֻכָּמָה ¹⁵14 טוֹב וְנֹפֶת מְתוֹךְ עַל־חֻכָּךְ:
לְנִפְשָׁךְ אִם־מִצָּאת וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוֹתֶיךָ לֹא
אֶל־תִּתְּאָרֵב רָשָׁע לִנְוָה צָדִיק אֶל־ ¹⁶15 תִּכְרַת: פ
כִּי שָׁבַע | יִפְּוֹל צָדִיק וְקָם ¹⁷16 תִּשְׁדָּד רִבְצוֹ:
¹⁸54 בְּנִפְל אוֹיְבֶיךָ ¹⁹17 וְרָשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָרָעָה:
פֶּן־יִרְאֶה ²⁰18 אֶל־תִּשְׁמַח וּבְכַשְׁלוֹ אֶל־יִגַּל לְבָבֶךָ:
אֶל־ ²¹19 יִהְיֶה וְרַע בַּעֲיָנִי וְהַשִּׁיב מַעֲלִיו אִפּוֹ:
כִּי | ²²20 תִּתְּחַר בְּמִרְעִים אֶל־תִּקְנָא בְּרָשָׁעִים:
לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לְרַע נֹר רָשָׁעִים יִדְעוּ:
יִרְאֵת־יִהְיֶה בְּנֵי וּמִלֶּךְ עַם־שׁוֹנִים אֶל־ ²³21
כִּי־תִתְּאָם יָקוּם אִידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם ²⁴22 תִּתְּעַרֵּב:
גַּם־אֵלֶּה לְחֻכְמִים הַכֹּרֶפֶתִּים ²⁵23 מִי יוֹדַע־ס:
אֱמֹר | לְרַשָּׁע צָדִיק אֶתָּה ²⁶24 בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב:
וְלַמּוֹכִיתִים ²⁷25 יִקְבְּהוּ עַמִּים יִזְעַמְוֶהוּ לְאֻמִּים:
שְׁפָתִים ²⁸26 יִנָּעַם וְעַל־יָהֶם תִּבּוֹא בְּרַפְת־טוֹב:
הֵכֵן בַּחוּץ | ²⁹27 יִשָּׁק מְשִׁיב דְּבָרִים נִכְחִים:
מִלְאֲכָתְךָ וְעִתְדָה בֶּשֶׂר זֶה לָךְ אַחֵר וּבִגִּית בִּיתְךָ: פ
אֶל־תִּהְיֶה עַד־חֲנָם בָּרַעַךְ וְהַפְתִּית בְּשִׁפְתֶיךָ: ³⁰28
אֶל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר עָשִׂה־לִּי כֵן אַעֲשֶׂה־לּוֹ ³¹29
עַל־שָׂדָה אִישׁ־עֶצֶל ³²30 אֲשִׁיב לְאִישׁ כְּפָעֵלוֹ:
וְהִנֵּה עֵלָה ³³31 עֲבַרְתִּי וְעַל־כָּרְם אָדָם חֲסֵר־לֵב:
כֵּל | קְמָשָׁנִים כִּסּוּ פָנָיו חֲרָלִים וְגִדָּר אֲבָנָיו
וְאִחְזָה אֲנֹכִי אֲשִׁית לְבִי רְאִיתִי ³⁴32 נִהְרָסָה:
מַעַט שָׁנוֹת מַעַט תְּנוּמוֹת ³⁵33 לְקַחְתִּי מוֹסֵר:

כִּי־תִשָּׁב לְלַחֹם אֶת־מוֹשֵׁל בֵּין ¹23
וְשָׁמַת שָׁכִין בְּלֶעָךְ ² תִּבִּין אֶת־אֲשֶׁר לִפְנֶיךָ:
³42 אֶל־תִּתְּנוּ ⁴ אִם־בַּעַל נִפְשׁ אֶתָּה:
אֶל־תִּיגַע ⁵4 לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לָחֵם כְּזָבִים:
עֵינֶיךָ בּוֹ ⁶43 הַתְּעוּף ⁷5 לְהַעֲשִׂיר מִבִּינְתְּךָ חֶדְלָה:
⁸44 וְאִינָנוּ כִּי עָשָׂה יַעֲשֶׂה־לּוֹ כְּנָפִים כְּנֹשֶׁר וְעִיף
אֶל־תִּלָּחֶם אֶת־לָחֵם רַע עֵין וְאַל־ ⁹6 הֵשׁ מִיָּם: פ
כִּי | כְּמוֹ־שַׁעַר בְּנִפְשׁוֹ ¹⁰7 לְמַטְעַמְתּוֹ: ¹¹45 תִּתְּנוּ
כִּי־הוּא אֲכַל וְשָׂתָה יֹאמַר לָךְ וְלָבֹא בַל־עָמָךְ:
פִּתְךָ־אֲכַלְתָּ תִּקְיָאָנָה וְשָׂחֵת דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים: ¹²8
בְּאֻנִּי כָסִיל אֶל־תִּדְבָּר כִּי־לְבוֹז לְשֹׁכֵל מִלֶּיךָ: ¹³9
אֶל־תִּסַּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׁדֵי יְתוּמִים אֶל־ ¹⁴10
כִּי־גֹאֲלִם חֹזֵק הוּא־יִרְיֵב אֶת־רִיבֶם ¹⁵11 תִּבָּא:
הַבִּיָּאָה לְמוֹסֵר לְבָבֶךָ וְאֻנְיָךְ לְאֻמְרֵי־ ¹⁶12 אֶתְךָ:
אֶל־תִּמְנַע מִנְּעַר מוֹסֵר כִּי־תִכְנֶנּוּ בֶּשֶׂר ¹⁷13 דַּעַת:
אֶתָּה בֶּשֶׂר בֶּטַח תִּכְנֶנּוּ וְנִפְשׁוֹ מִשׁ אוֹל ¹⁸14 לֹא יָמוּת:
בְּנֵי אִם־חֻכְמֶם לְבָבֶךָ יִשְׁמַח לְבִי גַם־אֲנִי: ¹⁹15 תִּצֵּל־יֵל:
וְתַעֲלֹזְנָה כְּלִיּוֹתֵי בְּדָבָר שְׁפָתֶיךָ מִיִּשְׁרָיִם: ²⁰16
אֶל־יִקְנָא לְבָבֶךָ בְּחֻטְאִים כִּי אִם־בִּירְאֵת־יִהְיֶה ²¹17
כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוֹתֶיךָ לֹא ²²18 כִּלְיֵהוּם:
שְׁמַע־אֶתָּה בְּנֵי וְחֻכְמֶם וְאֲשֶׁר בְּדָרְךָ ²³19 תִּכְרַת:
אֶל־תִּהְיֶה בְּסִבְאֵי־יֵין בּוֹלְלִי בִשְׁרָ לְמוֹ: ²⁴20 לְבָבֶךָ:
כִּי־סִבָּא וְזוֹלֵל יוֹרֵשׁ וְקִרְעִים תִּלְבִּישׁ נֹמָה: ²⁵21
שְׁמַע לְאֲבִיךָ זֶה יִלְדָּךְ וְאַל־תִּבְזוּ כִּי־זָקְנָה ²⁶22
אֶמֶת קִנָּה וְאַל־תִּמְכֹּר חֻכְמָה וּמוֹסֵר ²⁷23 אֶמָּךְ:
²⁸48 אֲבִי צָדִיק יוֹלֵד ²⁹47 יְגוּל ³⁰46 גוֹל ³¹24 וּבִינָה:
יִשְׁמַח־אֲבִיךָ וְאִמְךָ ³²25 ³³49 חֻכְמֶם וִישְׁמַח־בּוֹ:
תִּנְהַבֵּנִי לְבָבֶיךָ לִי וְעֵינֶיךָ דְּרָכִי ³⁴26 וְתִגַּל יוֹלֵדְתְּךָ:
כִּי־שׁוֹחָה עֲמָקָה זֹנָה וּבִאָר ³⁵27 ³⁶50 תִּרְצָנָה:
אֶף־הִיא כְּחֶתֶף תִּתְּאָרֵב וּבִגְדֵים ³⁷28 צָרָה נִכְרָיָה:
לְמִי אוֹי לְמִי אֲבֹי לְמִי ³⁸29 בְּאִדָּם תּוֹסֵף:
לְמִי שִׁיחַ לְמִי פִּצְעִים חֲנָם לְמִי ³⁹51 מְדוּנִים |
לְמַאחֲרִים עַל־הֵינִי לְבָאִים ⁴⁰30 חֲכָלָלוֹת עֵינָם:
אֶל־תִּרְא יֵין כִּי יִתְאָדָם כִּי־יִתֵּן ⁴¹31 לְחֹקֶר מִמֶּסֶךְ:
אַחֲרִיתוֹ ⁴²32 עֵינֵי לְתַהַלֵּךְ בְּמִיִּשְׁרָיִם: ⁴³52 בְּכִס
עֵינֶיךָ יִרְאוּ ⁴⁴33 כְּנֶחֱשׁ יִשְׁךָ וְכִצְפָּעֶנִי יִפְרֹשׁ:
וְהִיִּית כְּשֹׁכֵב ⁴⁵34 זְרוֹת וְלִבְךָ יִדְבֹּר תַּהַפְּכוֹת:
הַכּוֹנֵי בַל־ ⁴⁶35 בְּלִבֵּיָם וְכִשְׁכֹּב בְּרָאשׁ חֶבְלָה:

ובא־מתהלך ³⁴ מַעַט | חֶבֶק יָדִים לְשֹׁכֵב:
רִישׁוֹ וּמַחֲסִירָיו כְּאִישׁ מִגֹּן: פ

גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר ¹ 25

כְּבֹד ² הִעֲתִיקוּ אֲנָשִׁי | חֲזָקָה מִלִּדְיָהוּדָה:
אֱלֹהִים הִסְתֵּר דְּבָר וּכְבֹד מַלְכִּים חָקַר דְּבָר:
שָׁמַיִם לְרוֹם וְאַרְץ לַעֲמֹק וְלֵב מַלְכִּים אֵין ³
הִגֹּן סִיגִים מִכֶּסֶף וַיֵּצֵא לְצִרְיָה כָּלִי: ⁴ חָקַר:
הִגֹּן רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וַיִּכּוֹן בְּצִדִּיק כֶּסֶף: ⁵
אֶל־תִּתְּהֶנּוּ לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֻלִּים אֶל־ ⁶
כִּי טוֹב אֲמַרְלֶךְ עֲלֶיהָ הִנֵּה מִהַשְׁפִּילָךְ ⁷ תַּעֲמֹד:
אֶל־תֵּצֵא לְרֹב ⁸ לִפְנֵי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ:
מִהֵר פֶּן מִה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ בְּהַכְלִים אֶתְךָ
רִיבֶךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר אֶל־תִּגְלֶה: ⁹ רֵעֶךָ:
פֶּן־יִחַסְדֹּךָ שִׁמְעֵה וְדַבַּתְךָ לֹא תִשׁוּב: ¹⁰
תִּפְּוֹתֶי זֶהב בְּמִשְׁכָּוֹת כֶּסֶף וְדָבָר עַל־ ¹¹
גֹּם זֶהב וְחִלִּי־כֶתֶם מוֹכִיחַ חֹכֶם עַל־ ¹² אֲפָנָיו:
כְּצִנֹּת־שֶׁלֶג | בְּיוֹם קָצִיר צִיר ¹³ אֲזֶן שִׁמְעַת:
נְשִׂאִים ¹⁴ נֶאֱמַן לְשִׁלְחָיו וְנֶפֶשׁ אֲדָנָיו יִשְׁיֵב: פ
וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אֵין אִישׁ מִתְּהַלֵּל בְּמִתְת־שָׁקָר:
בְּאַרְבָּע אַפִּים יִפְתָּה קֶצֶץ וּלְשׁוֹן רֹכֵחַ תִּשְׁבֹּר־ ¹⁵
דְּבַשׁ מִצֹּאת אֶכֶל דִּיךָ פֶּן־תִּשְׁבַּעְנִי ¹⁶ גָּרָם:
הִקֵּר רִגְלֶךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׁבַּעְךָ ¹⁷ וְהִקְאֵתוֹ:
מִפִּיִּי וְחֹרֵב וְחֵץ שִׁנּוֹן אִישׁ עֲנֶה ¹⁸ וּשְׁנֹאֲךָ:
שֵׁן רֵעָה וְרִגְל מוֹעֵדֶת ¹⁹ בִּרְעֵהוּ עַד שָׁקָר:
מַעֲדָה בְּגֹד | בְּיוֹם ²⁰ מִבְּטָח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה:
קָרָה חֶמֶץ עַל־נֶתֶר וְשֵׁר בֶּשֶׂר רִים עַל לִב־דָּעִ: פ
אִם־רַעֲב שִׁנְאָךְ הֶאֱכִלְהוּ לֶחֶם וְאִם־צָמָא ²¹
כִּי גִחֲלִים אֶתָּה חֲתָה עַל־ ²² הַשִּׁקְהוּ מִיָּם:
רוּחַ צָפוֹן תִּחְוֹלֵל ²³ רֹאשׁוֹ וַיִּהְיֶה יִשְׁלֹם־לָךְ:
טוֹב שָׁבַת ²⁴ גֶּשֶׁם וּפְנִים לְזַעֲמִים לְשׁוֹן סִתָּר:
וּבֵית חֶבֶר: ²⁵ עַל־פִּנְת־גֹּג מֵאֲשֶׁת מְדוֹנִים
מִיָּם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ צִיפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה ²⁵
מַעֲזִין נֶרְפֵשׁ וּמִקְדָּר מִשְׁחָת ²⁶ מֵאַרְץ מִרְחָק:
אֶכֶל דְּבַשׁ הִרְבּוֹת לֹא־ ²⁷ צִדִּיק מִט לִפְנֵי־רָשָׁע:
עִיר פְּרוּצָה אֵין ²⁸ טוֹב וְחָקַר כְּבֹדָם כְּבֹד:
חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר אֵין מַעֲצָר לְרוּחוֹ:

כֶּשֶׁלֶג | בְּקִיץ וּכְמֹטֶר בְּקִצִּיר כֵּן ¹ 26

כַּצֶּהָר לְנוֹד כְּדֶרֶר ² לֹא־נֶאֱוָה לְכַסִּיל כְּבֹד:
שׁוֹט לְסוֹס ³ תִּבֵּא: ⁵⁶ לַעְוֹף כֵּן קָלַלְתָּ חֲנָם לֹא

אֶל־תֵּעַן ⁴ מִתַּג לְחִמּוֹר וְשֹׁבֵט לִגְו כְּסִילִים:
עֲנֶה ⁵ כְּסִיל כְּאוֹלֵתוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַּם־אֶתָּה:
מִקְצָה ⁶ כְּסִיל כְּאוֹלֵתוֹ פֶּן־יִהְיֶה חֶכֶם בְּעֵינָיו:
רְגֵלִים חֶמֶס שִׁתָּה שִׁלַּח דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל:
דִּלְיוֹ שִׁקְיָם מִפֶּסֶח וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים: ⁷
כְּצִרּוֹר אֶבֶן בְּמִרְגָּמָה כִּי־נִוְתָן לְכַסִּיל כְּבֹד: ⁸
חוֹחַ עֲלֶה בְּיַד־שֹׁכֹר וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים: ⁹
רַב מְחוֹלֵל־כָּל וְשֹׁכֵר כְּסִיל וְשֹׁכֵר עֲבָרִים: ¹⁰
כְּכֹלֵב שֶׁב עַל־קֶאֶן כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאוֹלֵתוֹ: ¹¹
רֹאִיתָ אִישׁ חֶכֶם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לְכַסִּיל מִמֶּנּוּ: ¹²
אֲמַר עֲצֵל שִׁחַל בְּדֶרֶךְ אֲרִי בֵּין הִרְחֹבוֹת: ¹³
הִדְלֹת תִּסּוֹב עַל־צִירָה וְעֲצֵל עַל־מִטָּתוֹ: ¹⁴
טָמֵן עֲצֵל יָדוֹ בְּצִלְחַת לִלְאָה לְהַשִּׁיבָה אֶל־ ¹⁵
חֶכֶם עֲצֵל בְּעֵינָיו מִשׁ בְּעָה מְשִׁיבִי ¹⁶ פִּיו:
מִחֲזִיק בְּאֲזִינֵי־כָלֵב עֶבֶר מִתְּעַבֵּר עַל־ ¹⁷ טָעָם:
כְּמִתְּהַלֵּה הִירָה זִקִּים חֲצִים ¹⁸ רִיב לֹא־לוֹ:
כֶּן־אִישׁ רִמָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־ ¹⁹ וּמוֹת:
בְּאַפִּס עֲצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבֶאֱיִן ²⁰ מִשְׁחָק אֲנִי:
פָּתַם לְגִחֲלִים וְעֲצִים לֹאֵשׁ ²¹ נִרְגָּן יִשְׁתַּק מְדוֹן:
דְּבָרִי נִרְגָּן ²² לְחִרְחֹרִיב: פ ⁵⁷ וְאִישׁ מְדוֹנִים
כֶּסֶף ²³ כְּמִתְּהַלֵּה מִיָּם וְהֵם יָרְדוּ חֲדָרֵי־בִטָּן:
סִיגִים מִצִּפָּה עַל־חֶרֶשׁ שְׁפָתִים דִּלְקִים וְלִב־רָע:
יִנְכָר שׁוֹנֵא וּבְקֶרֶב־יִשְׁתִּי ⁵⁸ בִּשְׁפָתוֹ ²⁴
כִּי־יִחַנֵּן קוֹלוֹ אֶל־תֹּאמָר־בּוֹ כִּי שָׁבַע ²⁵ מִרְמָה:
תִּכְסֶּה שִׁנְאָה בְּמִשׁ אֲזֶן תִּגְלֶה ²⁶ תוֹעֲבוֹת בִּלְבוֹ:
כְּרָה־שִׁחַת בָּהּ יִפֹּל וְגִלְל אֶבֶן ²⁷ רָעַתוֹ בְּקֶהֶל:
לְשׁוֹן־שָׁקָר יִשְׁנֹא דְכָיו וּפֶה ²⁸ אֲלִיו תִּשׁוּב:
חֶלֶק יַעֲשֶׂה מִדְּחָה:

אֶל־תִּתְּהַלֵּל בְּיוֹם מִחָר כִּי לֹא־ ¹ 27

יִהְיֶה לְזֶזֶר וְלֹא־פִיד נִכְרִי ² תִּדְעֵה מִה־יֵּלֶד יוֹם:
כְּבֹד־אֶבֶן וְנִטְל חֲחֹל וְכַעַס ³ וְאֶל־שְׁפָתֶיךָ:
אֲכַזְרִית חֲמָה וְשֹׁטֶף אֶף ⁴ אֲוִיל כְּבֹד מִשׁ נִיָּהם:
טוֹבָה תוֹכַחַת מְגִלָּה ⁵ וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְאָה:
נְאֻמִּים פִּצְעֵי אוֹהֵב ⁶ מֵאֲהֵבָה מִסִּתְּרַת:
נֶפֶשׁ שְׁבַעַת תְּבוּס ⁷ וְנִנְעִתְרוֹת נְשִׁיקוֹת שׁוֹנֵא:
כְּצִפּוֹר ⁸ נָפֶת וְנֶפֶשׁ רֹעֶבָה כֹּל־מֵר מִתּוֹק:
שָׁמֶן ⁹ נוֹדֶדֶת מִן־קִנְיָה כֶּן־אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ:
וְקִטְרֶת יִשְׁמַח־לֵב וּמִתָּק רֵעֵהוּ מַעֲצֵת־נֶפֶשׁ:
אֲבִיד אֶל־תַּעֲזוֹב וּבֵית אַחִיד ⁵⁹ רֵעִיוֹרֵעָה ¹⁰
אֶל־תִּבּוֹא בְּיוֹם אִידִד טוֹב שֶׁכֵּן קָרוֹב מֵאֵח

חכם בְּנֵי וְשֹׁמֵחַ לְבִי וְאִשְׁבִּיחַ חֶרֶץ ¹¹ רְחוֹק:
 עָרוֹם רֹאֵה רָעָה נִסְתָּר פְּתָאִים עָבְרוּ ¹² דָּבָר:
 קַח-בְּגָדוֹ כִּי-עָרַב זָר וּבָעַד נִכְרִיָּה ¹³ נֶעֱשׂוּ:
 מִבְּרָךְ רַעְלוֹ | בְּקוֹל גְּדוֹל בִּבְקָר ¹⁴ חִבְּלָהּ:
 דִּלְךָ טוֹרֵד בֵּינוֹם ¹⁵ הַשְׂכִּים קָלָלָה תַחֲשֹׁב לוֹ:
 צִפְנִיָּה ¹⁶ נִשְׁתַּוְּהָ: ⁶⁰ סִגְרִיר וְאִשֶּׁת מְדוּנִים
 בְּרוֹזַל בְּבִרְזֵל ¹⁷ צִפְּוֹרוֹחַ וְשִׁמּוֹן יִמִּינִי יִקְרָא:
 נֹצֵר תֵּאֲנֶה יֶאֱכַל ¹⁸ יָחַד וְאִישׁ יָחַד פְּנִיר־רַעְהוּ:
 כַּמִּים הַפְּנִים ¹⁹ פְּרִיָּה וְשֹׁמֵר אֲדָנָיו יִכְבֹּד:
 שְׂאֹל וְאִבְדָּה ²⁰ לַפְּנִים כֵּן לִב־הָאָדָם לְאָדָם:
 לֹא תִשְׁבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׁבַּעְנָה: ⁶¹
 מִצָּרָף לְכֶסֶף וְכוֹר לְזָהָב וְאִישׁ לְפִי מִהֲלָלוֹ: ²¹
 אִם תִּכְתּוֹשׂ-אֶת־הָאֵל | בְּמִכְתָּשׁ בְּתוֹךְ ²²
 הָרִיפּוֹת בְּעָלִי לֹא-תִסְוֹר מְעַלְיוֹ אוֹלֶתוֹ: פ
 יִדַּע תִּדַּע פְּנֵי צֹאנֶךָ שֵׁית לְבָךְ לַעֲדָרִים: ²³
⁶² כִּי לֹא לְעוֹלָם חֶסֶן וְאִסְנֹר לְדוֹר דּוֹר: ²⁴
 גִּלָּה חֲצִיר וְנִרְאָה-דִּשָּׁא וְנֶאֱסָפוּ עֵשׂ בּוֹת ²⁵
 כְּבָשִׂים לְלִבּוֹשֶׁךָ וּמַחֲרִיר שִׁדָּה ²⁶ הָרִים:
 וְדִי | חֵלֶב עֲזִים לְלַחֲמֶךָ לְלֶחֶם ²⁷ עֲתוּדִים:
 בִּיתְךָ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ:

נִסּוּ וְאִי־רִדְךָ רָשָׁע וְצָדִיקִים ¹ ²⁸
 בִּפְשָׁע אֶרֶץ רַבִּים שְׁרִיָּה ² כְּכַפִּיר יִבְטַח:
 גִּבּוֹר רֶשַׁע וְעֶשֶׂק ³ וּבָאָדָם מִבֵּין יִדַּע כֵּן יֶאֱרִיד:
 עֲזִבֵי תוֹרָה יִהְיוּ ⁴ דְּלִים מִטֶּר סֹחֶף וְאִין לֶחֶם:
 אֲנִיש־יָרֵעַ לֹא- ⁵ רָשָׁע וְשֹׁמֵר תוֹרָה יִתְגַּדֵּל בָּם: פ
 טוֹב- ⁶ יִבִּינוּ מִשְׁפָּט וּמִבְקָשֵׁי יְהוָה יִבִּינוּ כָּל:
 רֶשַׁע הוֹלֵךְ בְּתִמּוֹ מַעֲקָשׁ דְּרָכִים וְהוּא עֲשִׂיר:
 נוֹצֵר תוֹרָה בֵּן מִבֵּין וְרָעָה זֹלִלִים יִכְלִים ⁷
 לַחוּנָן ⁶³ מִרְבָּה הוֹנוּ בְּנִשְׁךָ וּבִתְרִבִּית ⁸ אָבִיו:
 מִסִּיר אֲזָנוֹ מִשׁ מֵעַ תוֹרָה גָּם- ⁹ דְּלִים יִקְבְּצוּ:
 מִשְׁגָּה יִשְׂרָאֵל | בְּדֶרֶךְ רָע ¹⁰ תִּפְלֹתוֹ תוֹעֵבָה:
 בִּשְׁחוֹתוֹ הוּא-יִפּוֹל וְתַמִּימִים יִנְחִלוּ-טוֹב:
 חֶכֶם בְּעֵינָיו אִישׁ עֲשִׂיר וְדָל מִבֵּין יִחְקֹרְנוּ: ¹¹
 בְּעֵלֶץ צָדִיקִים רַבָּה תִּפְאָרֶת וּבִקְנוֹם רָשָׁעִים ¹²
 מִכְסָּה פִשְׁעֵיו לֹא יִצְלִיחַ ¹³ יִחְפֹּשׂ אָדָם:
 אֲשֶׁר־אָדָם מִפְּחַד תִּמְיֹד ¹⁴ וּמוֹדָה וְעֹזֵב יִרְחֹם:
 אֲרִי־נֶהֱם וְדָב ¹⁵ וּמִקְשָׁה לְבֹי יִפּוֹל בְּרַעְהוּ:
 נָגִיד חֶסֶר ¹⁶ שׁוֹקֵק מִשָּׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל:
 בָּצַע יֶאֱרִיד ⁶⁴ תִּבּוֹנוֹת וְרַב מַעֲשָׂקוֹת שְׁנָאִי
 אָדָם עֲשֶׂק בְּדָם-נִפְשׁ עַד־בּוֹר לָנוֹס ¹⁷ יָמִים: פ

הוֹלֵךְ תַּמִּים יוֹשֵׁעַ וְנֶעֱקַשׁ ¹⁸ אֶל־יִתְמָכּוּבוֹ:
 עֶבֶד אֲדָמָתוֹ יִשְׁבַּע- ¹⁹ דְּרָכִים יִפּוֹל בְּאַחַת:
 אִישׁ אֲמוּנוֹת ²⁰ לֶחֶם וּמִרְדָּף רָקִים יִשְׁבַּע־רִישׁ:
 הֶכֶר- ²¹ רַב־בְּרָכוֹת וְאֵץ לְהַעֲשִׂיר לֹא יִנְקָה:
 פְּנִים לֹא־טוֹב וְעַל־פֶּתִל־לֶחֶם יִפְשַׁע־גִּבּוֹר:
 נִבְהֵל לַהוֹן אִישׁ רַע עֵין וְלֹא־יִדַּע כִּי־חֶסֶר ²²
 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי תָן יִמְצָא ²³ יִבְאֲנוּ:
 גּוֹזֵל | אָבִיו וְאִמּוֹ וְאִמְרֵי אֵין- ²⁴ מִמִּחְלִיק לְשׁוֹן:
 רַחֲב־נִפְשׁ ²⁵ פֶּשַׁע חֶבֶר הוּא לֹא־אִישׁ מִשְׁחִית:
 בוֹטֵחַ ²⁶ יִגְרֶה מְדוֹן וּבוֹטֵחַ עַל־יְהוָה יִדַּשׁ וְ:
 בָּלְבוּ הוּא כְּסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחִכְמָה הוּא יִמְלֹט:
 נוֹתֵן לָרֶשׁ אֵין מִחְסוֹר וּמַעֲלִים עֵינָיו רַב- ²⁷
 בְּקוֹם רָשָׁעִים יִסְתָּר אָדָם וּבָאָבָדָם ²⁸ מְאֹרוֹת:
 יִרְבוּ צָדִיקִים:

אִישׁ תּוֹכַחוֹת מִקְשָׁה־עֶרְף פֶּתַע ¹ ²⁹
 בְּרַבּוֹת צָדִיקִים יִשְׁמַח ² יֵשׁ בֵּר וְאֵין מִרְפָּא:
 אִיש־אֶתֶב ³ הָעַם וּבִמְשָׁל רָשָׁע יֶאֱנַח עָם:
 חִכְמָה יִשְׁמַח אָבִיו וְרָעָה זִוְנוֹת יֶאֱבֹד־הוֹן:
 מִלֶּךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת ⁴
 גִּבּוֹר מִחְלִיק עַל־רַעְהוּ רָשֶׁת פּוֹרֶשׁ ⁵ יִהְרַסְנָה:
 בִּפְשָׁע אִישׁ רַע מוֹקֵשׁ וְצָדִיק יִרְוֹן ⁶ עַל־פְּעָמָיו:
 יִדַּע צָדִיק דֵּין דְּלִים רָשָׁע לֹא־יִבִּין ⁷ וְשִׁמְחָה:
 אֲנִישִׁי לְצוֹן יִפְחִחוּ קְרִיָּה וְחִכְמִים יִשְׁיִבוּ ⁸ דַּעַת:
 אִיש־חֶכֶם נִשְׁפָּט אֶת־אִישׁ אֲוִיל וְרָגוּ ⁹ אָף:
 אֲנִישִׁי דְמִים יִשְׁנְאוּ־תָם ¹⁰ וְשִׁחֵק וְאֵין נַחַת:
 כִּלְרוֹחוֹ יוֹצִיא כְּסִיל ¹¹ יִשְׂרָאֵל יִבְקֶשׁוּ נִפְשׁוֹ:
 מִשָּׁל מִקְשִׁיב עַל- ¹² וְחֶכֶם בְּאַחֲוֹר יִשְׁבַּחְנָה:
 רֶשֶׁת וְאִישׁ ¹³ דְּבִר־שֶׁקֶר כִּלְמִשְׁרָתֵיו רָשָׁעִים:
 תִּכְכִּים נִפְגְּשׁוּ מֵאִיר־עֵינֵי שְׁנִיָּהֶם יְהוָה:
 מִלֶּךְ שׁוֹפֵט בְּאַמַּת דְּלִים כְּסֹאף לַעַד יָכוֹן: ¹⁴
 שִׁבְט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חִכְמָה וְנָעַר מִשְׁלָח ¹⁵
 בְּרַבּוֹת רָשָׁעִים יִרְבֶּה־פֶּשַׁע ¹⁶ מִבֵּישׁ אִמּוֹ:
 יִסֵּר בְּנֵד וִינִיחֵךְ ¹⁷ וְצָדִיקִים בְּמִפְלֹתָם יִרְאוּ:
 בָּאֵין חֲזוֹן יִפְרַע עָם ¹⁸ וְיִתֵּן מַעֲדָנִים לְנִפְשָׁךְ: פ
 בְּדַבְרִים לֹא־יִוָּסֵר עֶבֶד ¹⁹ וְשֹׁמֵר תוֹרָה אֲשֶׁר־הוּא:
 חֲזִית אִישׁ אֵץ בְּדַבְּרָיו ²⁰ כִּי־יִבִּין וְאֵין מַעֲנָה:
 מִפְּנֵק מִנְעֵר עֶבְדּוֹ ²¹ תִּקְנָה לְכֶסֶל מִמֶּנּוּ:
 אִיש־אֶף יִגְרֶה מְדוֹן ²² וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מְנוֹן:
 גִּאֲוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ ²³ וּבְעַל חִמָּה רַב־פֶּשַׁע:
 חוֹלֵק עַם־גִּבּוֹר שׁוֹנֵא ²⁴ וְשִׁפְלִירוֹחַ יִתְמַךְ כְּבוֹד:

חַרְדַּת אָדָם יִתֵּן ²⁵ נִפְשׁוֹ אֶלֶּה יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד:
רַבִּים מִבְּקָשִׁים ²⁶ מוֹקֵשׁ וּבוֹטָח בִּיהוָה יִשְׁגָּב:
תּוֹעֵבֶת ²⁷ פְּנִי־מוֹשֵׁל וּמִיָּהוּהָ מִשְׁפֹּט־אִישׁ:
צַדִּיקִים אִישׁ עוֹל וְתּוֹעֵבֶת רָשָׁע יִשְׁרָדְרֹךְ: פ

דְּבַרִּי | אֲגִיד בְּיָקָה הַמֶּשֶׁא ¹ **30**

כִּי בָעַר ² נָאִם הַגִּבֹּר לֹא־יִתְּאֵל לֹא־יִתְּאֵל וְאָכַל:
וְלֹא־לִמְדַתִּי ³ אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי:
מִי עָלֶה־שָׁמַיִם | ⁴ חֲכָמָה וְדַעַת קְדָשִׁים אָדָּע:
וַיֵּרֶד מִי אֶסְפֵּרוֹחַ | בְּחַפְלָיו מִי צָר־רָמִים |
בֶּשֶׁ מֶלֶךְ מִי הַקִּיָּם כָּל־אֶפְסֵי־אָרֶץ מִהֶשֶׁ מִן וּמִה־
כָּל־אֲמֶרֶת אֱלֹהִים צְרוּפָה מִגֵּן ⁵ שֶׁ־סִּבְּנוּ כִּי תָדַע:
אֶל־תּוֹסֵף עַל־דְּבָרָיו פְּרִי־וֹכִיחַ ⁶ הִוא לַחֲסִים בּוֹ:
שְׂתִים שְׁאֵלְתִי מֵאֲתָךְ אֶל־תִּמְנַע ⁷ בְּדוֹנְכֶנְבֶּת: פ
שׂוֹא | וְדַבֵּר־כָּזָב הַרְחֹק ⁸ מִמֶּנִּי בְטָרִם אֲמוֹת:
מִמֶּנִּי רָאשׁ וְעֶשֶׂר אֶל־תִּתֶּן־לִי הַטְרִיפְנִי לַחֵם
פֶּן אֲשַׁבֵּעַ | וְכַחֲשִׁיתִי וְאֲמַרְתִּי מִי יְהוָה ⁹ חֲקִי:
אֶל־ ¹⁰ וּפְנֵי־אֹרֶשׁ וַיִּגְבַּתִּי וְתַפְשִׁיתִי שֵׁם אֱלֹהִי: פ
פְּרִי־יִקְלָלֶנּוּ וְאֲשַׁמֶּת: ⁶⁵ תִּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנִי
דֹּר ¹² דֹּר אָבִיו יִקְלָל וְאֶת־אֲמוֹ לֹא יִבְרָךְ: ¹¹
דֹּר מִה־רָמּוֹ ¹³ טְהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצָּאָתוֹ לֹא רָחֵץ:
דֹּר | חֲרָבוֹת שִׁנָּיו ¹⁴ עֵינָיו וְעַפְפָּיו יִנְשָׂאוּ:
וּמִאֲכָלוֹת מִתְּלַעְתְּיוֹ לֹאֲכַל עֲנִיִּים מֵאָרֶץ
לְעֹלוּקָה | שְׂתִי בְנוֹתִי הֵב ¹⁵ וְאָבִיוֹנִים מֵאָדָם: פ
| הֵב שְׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׁבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אֲמָרוּ
שְׂאוּל וְעֶצֶר רַחֵם אָרֶץ לֹא־שְׁבַעָה מַיִם ¹⁶ הוֹן:
עֵין | תִּלְעַג לֹאֲבִי וְתִבְזֶה ¹⁷ וְאִשׁ לֹא־אֲמָרָה הוֹן:
לִיקָה־תֵּאֵם יִקְרוּהָ עֲרִב־נַחַל וַיִּאֲכָלוּהָ בְנֵי־
שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאַרְבַּע ¹⁸ נִשְׂרַפּ:
דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר | בֶּשֶׁ מִיֵּם דֶּרֶךְ ¹⁹ לֹא יִדְעָתִים: ⁶⁶
נָחַשׁ עָלִי צוּר דֶּרֶךְ־אֲנִיָּה בְּלִבִּיִּים וְדֶרֶךְ גִּבֹּר
כֵּן | דֶּרֶךְ אִשָּׁה מִנְּאֻפֶּת אָכְלָה ²⁰ בַּעֲלָמָה:
תַּחַת ²¹ וּמִחֲתָה פִּיהָ וְאֲמָרָה לֹא־פָעַלְתִּי אֲנוֹן: פ
שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אָרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא־תוֹכַל שְׂאֵת:
תַּחַת־עֶבֶד כִּי יִמְלֹךְ וְנָבֵל כִּי יִשְׁבַּע־לַחֵם: ²²
תַּחַת שְׁנוּאָה כִּי תִבְעַל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ ²³
אַרְבַּעָה הֵם קִטְנֵי־אָרֶץ וְהֵמָּה ²⁴ גְּבֻרָתָה: פ
הַנְּמָלִים עִם לֹא־עָזוּ וַיִּכְנֶנוּ ²⁵ חֲכָמִים מִחֲכָמִים:
שְׂפָנִים עִם לֹא־עָצוּם וַיִּשְׁיִמוּ ²⁶ בַקִּיץ לַחֲמָם:
מֶלֶךְ אֵין לֹאֲרַבָּה וַיִּצֵּא חֲצֵץ ²⁷ בִּסְלַע בֵּיתָם:
שְׁמָמִית בִּידָים תִּתְפַּשׁ וְהִיא בְּהִיכָלִי ²⁸ כָּלוּ:

שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מִיִּטְיָבִי צַעַד וְאַרְבַּעָה ²⁹ מֶלֶךְ: פ
לִישׁ גִּבֹּר בְּבִהְמָה וְלֹא־יָשׁוּב ³⁰ מִיִּטְבִּי לָכֶת:
זֶרֶזֶר מִתְנַזֵּם אוֹתִישׁ וּמֶלֶךְ ³¹ מִפְּנֵי־כָל:
אֶסְנִיבֶלֶת בְּהִתְנַשֵּׂא וְאֶסְזַמֹּת ³² אֱלֹקִים עִמּוֹ:
כִּי מִיץ חֶלֶב יִוצֵיא חֲמָאָה וּמִיץ־ ³³ יָד לָפָה:
אֶף יִוצֵיא דָם וּמִיץ אֶפְסִים יִוצֵיא רִיב: פ

דְּבַרִּי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מֶשֶׁא אֲשֶׁר־ ¹ **31**

מִה־בְּרִי וּמִה־בְּרִיבְטָנִי וְהֵמָּה בֶרֶ־ ² יִסְרָתוֹ אֲמוֹ:
אֶל־תִּתֵּן לְנִשְׁיִם חִילָךְ וְדִרְכֶּיךָ לְמַחֲוֹת ³ נְדָרִי:
אֶל לְמַלְכִּים | לְמוֹאֵל אֶל לְמַלְכִּים ⁴ מִלְכִּין:
פְּרִי־שִׁטָּה ⁵ שָׁכַר: ⁶⁷ שְׁתוּ־יֵין וְלִרְוֹזִים אוֹ
תְנוּ־ ⁶ וַיִּשְׁכַּח מִחֶקֶק וַיִּשְׁנֶה דֵּין כָּל־בְּנֵי־עֲנִי:
יִשְׁתָּה וַיִּשְׁכַּח ⁷ שָׁכַר לְאוֹבֵד וַיֵּין לְמָרִי נֶפֶשׁ:
פִּתְח־פִּיךָ לְאֵלִים ⁸ רִישׁוֹ וְעַמְלוֹ לֹא יִזְכַּר־עוֹד:
פִּתְח־פִּיךָ שְׁפֹט־צֹדֵק ⁹ אֶל־דֵּין כָּל־בְּנֵי חֶלּוֹף:
אֲשֶׁת־חֵיל מִי יִמְצֵא וְרַחֵק ¹⁰ וְדֵין עֲנִי וְאָבִיוֹן: פ
בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל ¹¹ מִפְּנִינִים מִכְרָה:
גִּמְלָתָהּ טוֹב וְלֹא־רָע כָּל יָמֶי ¹² לֹא יִחְסֹר:
דִּרְשָׁה צָמַר וּפְשָׁתִים וְתַעַשׂ בְּחַפְץ ¹³ חֲיִיהָ:
הִיָּתָה כְּאִנּוּת סוֹחֵר מִמְּרַחֵק תִּבְיֵא ¹⁴ כְּפִיהָ:
וְתִקֵּם | בַּעֲדֵי לִילָה וְתִתֵּן טָרֶף ¹⁵ לַחֲמָה:
זִמְמָה שָׂדֶה וְתִקְחָהּ ¹⁶ לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרָתֶיהָ:
חֲגִרָה בָּעֵז ¹⁷ כָּרִם: ⁶⁸ מִפְּרִי כְּפִיהָ נִטַּע
טַעֲמָה כִּי־טוֹב ¹⁸ מִתְנִיָּה וְתִאֲמֹץ זִרְעוֹתֶיהָ:
יִדְיָה ¹⁹ נָרָה: ⁶⁹ סִחְרָה לֹא־יִכְבֶּה בִּלְיִל
כְּפָה ²⁰ שֶׁלֹּחַהּ בְּכִישׁוֹר וְכְּפִיהָ תִּמְכּוּ פֶלֶךְ:
לֹא־תִירָא ²¹ פֶּרֶשָׁה לְעֲנִי וַיִּדְיָה שֶׁלֹּחַהּ לְאָבִיוֹן:
לְבֵיתָהּ מִשְׁלָל כִּי כָל־בֵּיתָהּ לִבְשׁ שְׁנִים:
מִרְבָּדִים עֲשֶׂת־הָלָה שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה: ²²
נוֹדַע בֶּשֶׁ עָרִים בַּעֲלָהּ בְּשִׁבְתָּהּ עִסְזָקְנֵי־אָרֶץ: ²³
סִדִּין עֲשֶׂת־הָ וְתִמְכֹּר וְחִגּוֹר נִתְּנָה לְכִנְעָנִי: ²⁴
עִז־וְהֶדֶר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחֹק לַיּוֹם אֲחֵרוֹן: ²⁵
פִּיהָ פִתְחָה בְּחֲכָמָה וְתוֹרַת־חֹסֶד עַל־ ²⁶
צוּפִיהָ הָלִיכּוֹת בֵּיתָהּ וְלַחֵם עֲצָלוֹת ²⁷ לְשׁוֹנָה:
קָמוּ בְנֵיהָ וַיִּאֲשֹׁר רוּחַ בַּעֲלָהּ ²⁸ לֹא תֹאכַל:
רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית ²⁹ וַיְהַלְלָה:
שָׁקַר הַחֵן וְהַבֵּל הִיפִי אִשָּׁה ³⁰ עַל־כִּלְנָה:

תְּנוּ-לָהּ מִפָּרִי 31 יִרְאֵת-יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל:
יִגְדֶּה וְיִהְלֹוּהָ בְּשָׁעֲרֵים מַעֲשִׂיהָ: